

Naročnina znaša mesečno 25 Din. za
prejemstvo 40 Din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knačeva ulica 5. Telefon številke:
3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon
št. 440.
Celje: Kocanova ul. 2. Telefon številke 190.
Rokodaj se ne vračajo. Oglaš po tarifi.

JUTRO

Upravištvu: Ljubljana, Prešernova ul. 64.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Ispravitelj: Ljubljana, Prešernova
ulica 4. Telefon št. 4492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta
št. 13. Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica št. 2.
Telefon št. 190.
Računi pri pošti št. 407. Ljubljana
št. 11.842. Praha št. 78.180. Wien
Nr. 105.241.

Ljubljana, 12. decembra.
Poljski Sejm je izvršil svojo pretnjo.
Kakor so opozicijske stranke napo-
vedovale, tako se je zgodilo; sejsmska
večina je za dvotretjinsko večino izrek-
la vladi nezaupnico. Vidi se, da je raz-
merje glasov točno tako, kakor je raz-
poreditev političnih strank v Sejmu.
Vladni blok razpolaga samo s tretjino
sejsmskih mandatov in ravno toliko
glasov je bilo oddanih proti nezaupnici;
vsi poslanci, ki ne pripadajo bloku, so
torej glasovali proti vladi, ki potemtaka
nem izven bloka ne uživa nikakih sim-
patij.

Vlada je iz glasovanja, to je iz ne-
zaupnice, izvajala posledice ter je po-
dala demisijo. Prav za prav je ta ko-
rak presenetljiv. Kajti preden je sejsmska
večina izrekla vladi formalno nezaup-
nico, jo je pokazala že ob raznih prili-
kah, dasi v drugačni obliki. Svoje
razpoložljive namreč vladi ni skrivala
niti najmanj, marveč ga je izražala v
pismeni in ustni obliki. Vlada ga je po-
znala in je ravno zaradi tega Sejm po-
novno odgodila, tako v prejšnji dobi kot
osobito letos, ko je moral parlament
precej nad polovico leta ostati v ne-
prostoVOLjni nedelavnosti. Formalna
nezaupnica spriču tega za današnje po-
litično stanje v Poljski ni bila v toliki
meri odločilni akt kot v normalnih par-
lamentarnih državah, kjer mora neza-
upnica seveda nujno dovesti do demis-
ije vlade. Da pa je poljska vlada demis-
ionirala zaradi nezaupnice, za to mo-
rajo biti merodajni pač drugačni raz-
logi.

Očividno težijo krogi, ki se grupirajo
okrog maršala Pilsudskega, k odločitvi
v celotnem kompleksu težavnih politič-
nih problemov Poljske. Zato naj vlada
demisijonira in pripravi teren za no-
vo solucijo, pa naj je že taka ali dru-
gačna. Seveda pa se prav tu prične po-
glavna težava: do kake solucije naj
privede poljska kriza, ki ni nastala šele
s sejsmsko nezaupnico, marveč traja že
dolgo vrsto mesecev, prav za prav vse
od puča maršala Pilsudskega.

Pri premotritvanju tega vprašanja se
sama od sebe sili primera z Avstrijo,
kjer so obstojala zelo slična nasprotja
in kjer so prav sedaj našli kompromis-
no rešitev. Tu in tam imamo na delu
politične struje, katerih težnje si bist-
veno nasprotujejo. Prvi tabor stremi za
povečanjem izvršne oblasti in za
omejitvijo parlamentarnih pravic, dru-
gi tabor brani parlamentarne svobošči-
ne in nasprotuje ojačenju moči najvišjih
državnih predstavitev. Tudi je v obeh
primerih močno zastopano stremjenje
po uvedbi bolj ali manj prikritih dikta-
ture, kakor tudi spoznanje, da sedanja
ustava ni najboljša.

Toda naglasiti je treba pri tem prav
tudi razlike. V Avstriji je desni-
čarska struja pokazala zelo očitno svo-
jo voljo, polastiti se oblasti ter oktroi-
irati novo ustavo. Na Poljskem pa se je
desničarska struja že polastila oblasti,
obstavlja pa se z oktroiranjem dati dr-
žavi nov ustavni red.

Tudi Poljska si nikakor ne more že-
leti, da bi se notranja nasprotja še bolj
poostila, kaj šele da bi si želela nako-
pati odgovornost za izbruh krvave
notranje borbe ali celo prave državljanske
vojne. V državnem interesu je tudi
ta, da se nasprotja premostijo in da se
najde neka srednja pot kot izhod iz
kritične sodobnosti. Zdi se, da se opa-
ža razpoložljivost za spravo na obeh
straneh, dasi ravno je nemogoče pre-
soditi, do katere mere se more stopnje-
vati spravljivo stremjenje in v odst-
vna nasprotujočih si taborov.

Ali eno ostane najtežji problem situ-
acije: razpoložljivost maršala Pilsud-
skega. Ta je dejanski gospodar situacije.
Pokazal pa je že pri neštetihih prilikah,
da mu je kompromisna pot popolnoma
tuja in da napram parlamentu ter ob-
stoječim težnjam parlamentarne po-
zna drugega kot odpor. Ves njegov
nastop je prav za prav a front zoper
parlamentarne prakse poljskega Seima.
Glede ustavne revizije je ponovno na-
glasil, da niti najmanj ne misli na po-
gajanja in kompromise in da hoče re-
alizirati svoj načrt v celoti. Tu je tedaj
skrajno težko iskati ter najti srednjo
pot, ki bi zadovoljila tudi opozicijo.

Niti najbližja okolica Pilsudskega ne
pozna njegovih načrtov in namenov. In
vendar je ravno od osebnega razpolo-
ženja maršalovega domala vse odvis-
no. Ako gre po svoji v principijelnem
pogledu določno začetni poti, ne more
biti kompromisa in Poljska se v tem
primeru bliža hudim notranjim pretres-
lajem. Ako vendarle pride do kompro-
misa, bi rezultat ne mogel biti več po-
vsrči maršalu, ki bi moral priznati, da
je v svoji zasnovi ostal na položju ne-
ta. Pilsudski kompromisov ni sploh že-
lil. Bil več Pilsudski in logično bi bilo v
tem primeru, da odstopi od svojega
programa, to se pravi, da zapusti po-
litično areno. Da bi mogli kaj takega
pričakovati od starega borca, je zopet
težko umljivo.

Prav nič se tedaj ne da napovedo-

Česke simpatije za našega novega Sokola

Vsi predsodki so izginili – Pravilno pojmovanje v vseh
političnih krogih – Pismo poslanika Angjelinovića pod-
starosti ČOS

Praga, 12. decembra. h. Celokupna
češka javnost zasleduje z velikim za-
nimanjem dogodke po ustanovitvi So-
kola kraljevine Jugoslavije. Listi prina-
šajo sklepe sokolskih žup in društev,
poročila o razpoložljivosti v hrvatskem
Sokolu in med Orli.

Članek dr. Kramerja v »Narodnih li-
stih«, v katerem poudarja veliki pomen
novega Sokola, porablja »Narodni li-
sti« za obširen simpatičen komentar.
Danes objavlja senator Klofač v »Če-
skem Slovu« članek, v katerem simpa-
tično pozdravlja novega Sokola kralje-
vine Jugoslavije. Tudi »Lidove Noviny«
simpatično pozdravljajo ustanovitev
novega Sokola. Značilno je, da preso-
jajo tudi socijalno demokratični listi ze-
lo ugodno razvoj dogodkov. Na današ-
nji otvoritvi parlamenta so vsa go-
spodarska števila poslanci prosili za in-
formacije. V splošnem se lahko reče, da
smatrajo češkoslovaški politični krogi,
ki se zanimajo za razvoj Jugoslavije,
iniciativno kralja in izvedbo ideje veli-
ke enotne organizacije za važno sred-

stvo konsolidacije Jugoslavije, ter ga
vseskozi pozdravljajo s simpatijami.

Praga, 12. decembra. h. Jugoslovski
poslanik v Pragi dr. Angjelinović
je poslal tajniku Slovaške sokolske
zveze in podstarosti ČOS Vincencu
Stepaneku pismo, v katerem razpravlja
o novi narodni organizaciji v Jugosla-
viji in izraža prepričanje, da bosta zna-
li i češkoslovaška i slovaška sokolska
zveza ceniti intencije nove sokolske or-
ganizacije v Jugoslaviji. Potrebno bo,
da se podrobno televadnih organizaci-
cij v vsakem slovanskem narodu in
vsaki slovanski državi prilagodijo ta-
mošnjim krajevnim razmeram.

Spiltska župa vstopa v novega Sokola

Split, 12. decembra. n. Takašnja sokolska žu-
pa Hrvode je imela sinoči sejo, na kateri je skle-
nila pristopiti v Sokola kraljevine Jugoslavije.
Izvoljeni so bili delegati župe za glavno skup-
ščino Jugoslovanskega sokolskega saveza v Beo-
gradu in so jim bile dane vse potrebne direk-
tive.

Razveseljivo stališče hrvatskega Sokolstva

Značilna izjava hrvatskega sokolskega voditelja — Upraviče-
nost nove sokolske organizacije in njenega ustroja

Zagreb, 12. decembra. n. Nocojšnji
listi objavljajo daljšo izjavo staroste
Hrvatskega Sokola v Zagrebu dr. Niko
Hoferja, ki pravi med drugim: »Pristoi-
ni gg. ministri v Beogradu so želeli raz-
pravljati z menoj kot enim izmed so-
kolskih starešin in sem zato z odobren-
jem starešinstva Hrvatskega sokol-
skega saveza odšel v Beograd. Sestal
in razgovarjal sem se z gg. ministri
Srškićem, Hadžićem, Švrljugo in na
koncu tudi s predsednikom vlade go-
spodom Živkovićem. Vsi gospodje so
me zelo ljubezljivo sprejeli in so z ma-
no izčrpano pretresali nov položaj, ki je
nastal s sprejetjem zakona o Sokolu
kraljevine Jugoslavije. Razgovori so
bili informativnega značaja za obe str-
lin in so se nanašali predvsem na sta-
lišče hrvatskega Sokolstva napram no-
vem Sokolu. O samem zakonu, ki usta-
navlja Sokola kraljevine Jugoslavije,
seveda ni nobene diskusije. Mislil, da
lahko rečem, da ni v hrvatskem Sokol-

stvu nikogar, ki bi osporaval potrebo
take organizacije, kakor tudi pravico
države, da si jo ustvari in organizira.
Z ozirom na dosedanje organizacije ob-
stoječih Sokolov in Orlov se mora dati
višjim upravam brezpogojno pravico
do imenovanja. V tem pravcu sem pred
pristojnimi gospodi izjavil svoje miš-
ljenje.«

Likvidacijska komisija

Beograd, 12. decembra. p. Nocojšnja »Pro-
da« poroča, da je bila v prosvetnem minist-
stvu imenovana posebna ankurna komisija, ki
ima pripraviti vse potrebno za likvidacijo obsto-
jećih televadnih organizacij, v kolikor ne bi pri-
stopile k Sokolu kraljevine Jugoslavije. V ko-
misiji so med drugim inspektor prosvetnega
ministrstva Milesov Velnović, prof. Zarić in re-
ferent Pavol Piere. Komisiji je dodeljen tudi
pravni ekspert. Komisija mora svoje delo najo-
dokončati, ker bo že v par dneh padla odloči-
te posameznih televadnih organizacij glede nje-
hovega vstopa v Sokola kraljevine Jugoslavije.
V nedeljo ali ponedeljek bo tudi že imenovano
prvo starešinstvo Sokola kraljevine Jugoslavije.

Banovinski denarni zavodi

Ljubljana, 12. dec. AA. Ban Dravske ba-
novine g. inž. Džan Serbec objavlja:
»Ker so z zakonito odredbo prešle vse
pravice in obveznosti ljubljanske in mari-
borske oblasti samouprave na Dravsko
banovino, sta tudi Kranjska hranilnica v
Ljubljani in Oblastna hranilnica maribor-
ske oblasti s podružnico v Celju postali
last Dravske banovine in jamči banovina
za vse vloge in obveznosti teh denarnih
zavodov, kakor sta poprej jamčili oblastni
samoupravi. Zavoda poslujeta do nadalj-
nje odločbe kot samostalna zavoda se na-
prej. Funkcije, ki so jih opravljali bivši
oblastni skupščini in oblastna odbora, iz-
vršujeta odslej ban Dravske banovine, ozi-
roma njegov pomočnik.«

Francoski mornarji v Splitu

Split, 12. dec. n. Davi ob 8. so francoski
mornariški oficirji z admiralom Duboisom
v spremstvu našega admirala Stančevića
in drugih odličnih oseb mesta Splita napra-
vili izlet na slap Gubavice. Delavci in na-
meščani tamošnje centralne društva »Dal-
matinac« so burno in z velikim navdušen-
jem pozdravljali in aklamirali francoske
goste. Na vsej poti iz Splita do Gubavice
jim je prirejal narod naravnost frenetične
ovacije. Zlasti se je odlikoval kraj Omiš.
Nocoj bo v Splitu poslednja prireditve
na čast Francozov, in sicer v gledališču
opereta »Maršal Marmont«. Ob 6. zvečer
je igrala na obali francoska admiralska
gledalica.

Takoj po nocojšnji večerni predstavi v
gledališču odpujle francoska flotila iz Splita
v Dubrovnik. Vsa publika iz gledališča
in iz Dubrovnika je poslušala govor, ki ga
je za to ostalo meščanstvo bo spremi-
lo drage goste osebno na obalo in se tamkaj
od njih poslovilo.

Varnostne razmere v Bolgariji

Sofija, 12. dec. AA. Iz Ortaköija poro-
čajo, da je okoliški načelnik ujel veliko
razbojniško tolpo, ki je delj časa divjala
v tamošnji okolici. Podrobna preiskava je
ugotovila, da je mogla tolpa opravljati
svoj posel, ker so jo podpirali neki poli-
cijski uslužbenci.

vati v sedanji krizi. Ali včas se izka-
žejo nemogoče stvari vendarle kot mu-
goče in izhod se pokaže, kajti, ker
ga nihče ni pričakoval. Poljski želimo,
da bi se ji posrečilo raziti tako solucijo,
ki bi brez opasnih političnih potresov
odprla pot navzgor, do notranjega po-
mirjenja in konsolidacije.

Nov madžarski poslanik v Beogradu

Beograd, 12. dec. p. Dosedanji madžar-
ski poslanik v Beogradu baron Forster je
bil odločilen, da je danes opoldne zapu-
stil Beograd. Na kolodvor so ga spremlili
pogostje osebja madžarskega poslanstva
tudi številni drugi diplomati, med katerimi
si je pridobil baron Forster tekom svojega
bivanja v Beogradu splošne simpatije. Po-
vodom svojega odhoda iz Beograda je bil
odločilen z madžarskim krížem z zvezdo.
Istočasno je bil imenovan za madžarskega
poslanika v Beogradu dosedanjji poslanski
svetnik na Dunaju vitez Valdemar de Alt,
za katerega je naša vlada tudi že izdala
svoj agrement.

Javni telefonski avtomati v Zagrebu

Zagreb, 12. dec. n. Svoječasno je dobilo
neko zasebno podjetje koncesijo, da postavi
v Zagrebu avtomatske telefonske go-
vorilnice. Ker je za postavitev teh javnih
govornic potreben brezposelno, je prevzela
to nalogo sedaj sama uprava pošte in te-
legrafa v Zagrebu. Prva javna avtomatska
govornilnica bo montirana že jutri, in sicer
v vestibulu glavne postaje v Jurisčevi ulici.
Drugi avtomat bo postavljen prihodnje dni
v vpravlju glavnega kolodvora. Ker post-
na uprava za enkrat ne razpolaga z za-
dostnim kreditom, bodo ostalih projektira-
nih 20 javnih govornic postavili polagoma
drugo za drugo. Tudi periferija prejme ne-
kaj takih govornic.

Napredovanje načelnika Jeremića

Beograd, 12. decembra. AA. Z ukazom N. Vel.
kralja je bil pomenjen v 3. I. načelnik minist-
stva za socijalno politiko Dušan M. Jeremić.

Potovanje primorskega bana

Split, 12. decembra. n. Ban primorske ba-
novine dr. Tantaržija je odšel danes na službeno
potovanje v Mokrsko, Metković, Mostar, Konji-
ce in Goran Vakuf. Ban se vrne v Split dne
15. t. m.

Obum mladega dekleta

Zagreb, 12. decembra. n. Dnes poveljno
se je skušala zastrunuti 16letna deklica
Anka Šimončič iz Gospića. Pred nekaj dnevi
je prišla v Zagreb, da si poišče službo. Za-
man je obiskovala razne trgovine in posre-
davnice, dokler ni potrošila poslednje pe-
re svojega denarja. Ker ji ni uspelo dobiti
posla se je odločila izvršiti samomor. Nje-
no stanje je zelo resno in je malo upanja,
da bi ostala pri življenju.

Viharna otvoritev praškega parlamenta

Komunistične demonstracije proti vladi, zlasti proti
socijalističnim ministrom

Praga, 12. decembra s. Dne 27. oktobra
izvoljena poslanska zbornica se je danes
sestala na konstitutivno sejo. Pri volitvah
zborničnega predsedstva, pred katerimi so
poslanci siovaške in nemške klerikalne
stranke zapustili dvorano, je bil zopet izvol-
jen bivši predsednik poslanske zbornice,
republikanski poslanec Malypeter z 206 od
247 oddanih glasov. Za podpredsednike so
bili izvoljeni poslanci Stivin (češki soci-
alni demokrat), Špatny (češki narodni so-
cialist), Roudnich (češka ljudska stranka),
dr. Lukovský (narodni demokrat), Taub
(nemški socialni demokrat), in Zierhut (nem-
ški agrarec).

Poslanska zbornica je pričela sejo ob 11.
senat pa ob 15. Ko se je ob 11.20 pojavil
v dvorani ministrski predsednik Udržal, so
prišli komunisti kričati: »Proč z meščan-
sko socijalistično demokratsko vlado!« Ko je
predsednik zbornice prečital dopis volilnega
sodišča, da izvolitev komunističnega po-
slanca Harusa, ki je v zaporu ni bila verifi-
cirana, so pričeli komunisti zopet kričati:
»Ven s Harusom! Pustite Harusa iz zapo-
ra!«

Ministrski predsednik Udržal je zapre-
gel poslance. Besedilo prisega je bilo pre-
čitano v češkem, slovanskem, nemškem,
ruskem, madžarskem in poljskem jeziku.
Poslanci in senatorji so polagali prisego v
roke ministrskega predsednika v svojem

materinem jeziku. V trenutku, ko bi mor-
al priti na vrsto poslanec Harus so dvig-
nili komunisti nov krič in vik ter med div-
jim kričanjem zahtevali ponovno izpustitev
strankinih tovarišev Harusa in Majorja-
Tolki so po klopih in začeli vse križem
žvižgati. Nekateri komunistični poslanci so
psovali tudi ministre, eden izmed njih pa je
imel po prisegi tudi daljši govor.

Ropot so povečali tudi obiskovalci ga-
lerije. Ko se je pojavil socialno demokrat-
ski pravosodni minister Meissner, so pri-
šli komunisti zopet kričati: »Ven s Hura-
som.«

Po prisegi se je ropot ponovil in je traj-
jal do volitev predsedstva. Opozicija ob-
stoječa iz slovanske ljudske stranke, nem-
ških krščanskih socialcev in madžarskih
strank, je zapustila dvorano.

V senatu je zahteval govornik nemških
krščanskih socialcev besedo za formalni
predlog, vendar ni dobil besede. Izjavil je,
da bodo on in njegovi strankini tovariši
protestirali proti postopanju večinskih
strank pri volitvah predsedstva s tem, da
bodo zapustili dvorano, kar se je tudi zgo-
dilo.

Jutri bo ministrski predsednik Udržal v
poslanski zbornici in v senatu prečital
vladno izjavo. Za predsednika senata je
bil izvoljen češkoslovaški socialni demo-
krat dr. Soukup.

Preprečena kriza nemške vlade

Vladne stranke bodo glasovale za zaupnico vladi, ki se
pa ne bo nanašala na Hilferdingovo finančno reformo

Berlin, 12. decembra, g. Izgleda, da
se je poizkus nemške vlade, dobiti za
reformo nemških financ pristaneke vlad-
nih strank, ponesrečil. Pogajanja med
strankarskimi voditelji koaliranih strank
in državnim kancelarjem so sicer še v
toku, vendar pa je že sedaj skoraj go-
tovo, da nobena koalicijska stranka ni
pripravljena v celoti pristati na finančni
program vlade.

Kakor Bavarska ljudska stranka, ta-
ko je že tudi Nemška ljudska stranka
oficijelno izjavila, da ne more dati svo-
jega pristanka h finančnemu programu
ministra Hilferdinga. Tudi socijalni de-
mokrati z vso odločnostjo odklanjajo
finančni načrt svojega sodruka, ker se
nočejo vezati za dobo petih let na fi-
nančni program, čigar izvedljivost je
še negotova.

Kljub temu položaju ne misli niti
državna vlada niti koalicijske stranke
izvesti vladne krize. Vladne stranke so
pripravljene sporazumeti se na kom-
promis, da bo vladi omogočeno nade-
ljevati svoje delo ter zastopati Nemčijo
na II. haški konferenci. Koalicijske
stranke nameravajo na predlog soci-
jalnih demokratov izreči vladi zaupni-
co, ki se bo tikala celokupne politike
vlade, v prvi vrsti zunanje politike, ki
pa bo tudi zavrnila napade predsednika
državne banke dr. Schachta na vlado.
Ta zaupnica pa se ne bo tikala finanč-
nega programa Hilferdinga. V tej zaup-
nici se bo le izrazila pripravljenost
vladnih strank, da bodo na podlagi te-
ga programa sodelovali z državno vla-
do pri izvedbi finančne reforme.

Kancelar Müller o stanju nemških financ

Nemčija je voljna plačati reparacijske obveznosti — Izvesti pa
mora popolno sanacijo nemških financ

Berlin, 12. decembra. a. Na dnevnem re-
du današnje seje državnega zbora je bila edi-
na točka, sprejem vladne izjave.
Državni kancelar

Franken - Müller
je v svojih izjavah naglašal, da se ni bilo
mogoče držati rednega termina za predložitev
proračuna, ker je proračun za leto 1930.
v najtežji zvezi z vprašanjem, ali bodo
prizadete države sprejele in odobrile Young-
gov načrt. Na reparacijsko - političnem po-
lju je slišati očitke predvsem v dveh sme-
reh. Zatrjuje se, da je državna vlada na
prvi konferenci v Haagu ter v nato slede-
čem času dajala koncesije, ki so presežale
breme Youngovega načrta. Tudi državna
vlada obžaluje, da pri pogajanjih v zadnjih
mesečih nasprotna stran ni pokazala dovolj
velikega razumevanja za težavni nemški fi-
nančni položaj, kakor bi ga smeli pričako-
vati.

Na haški konferenci se je Nemčija odpo-
vedala petmesecnega presežka v iznosu 400
milijonov mark, zvišala nezavarovane anui-
tete ter s podpisom nemško - belgijske po-
godbe o zasedbenih markah sprejela še do-
datno obremenitev v iznosu 19,5 milijonov
mark.

Po besedilu Youngovega načrta Nemčija
ne more brez nadaljnega razpolagati s tem

presežkom. Novi očitki so nastali zaradi za-
btev

napram Poljski
in zaradi morebitnih plačil, ki izvirajo iz
pomnejshe pogodbe med Nemčijo in Francijo
v saarskem vprašanju. Če je Nemčija v po-
polnoma finančnih delih obratuna pre-
zvela gotova breme, se to izenačuje z va-
žnimi koncesijami Poljske na drugih poljih.
Eden izmed pogojev za sprejem Youngove-
ga načrta je red v nemški finančni in go-
spodarski politiki, ki ga hoče doseči nem-
ška vlada s tem, da bo gospodarstvo delež-
no olajšav Youngovega načrta.

Tako vsebuje program o
reformi državnih financ
dve veliki nalogi, in sicer: ustvaritev do-
janskega in ne samo tiktivnega ravnotežja
v državnem proračunu, tudi za bodoče leto
ter ureditev nektrih izrednih obveznosti
za razbremenitev stanja državne blagajne.
Neobdno potrebno bo, porabiti tudi v
letu 1930. znaten del razbremenitev po
Youngovem načrtu za bilanciranje v državnem
proračunu. Vsi še tako upravičeni in
glasni klici za razbremenitev gospodarstva
in zmanjšanje davčnih bremen, manj pre-
možnih delov naroda, so brezpomembni, do-
kler ni popolnoma zagotovljen vrhovni cilj
finančne reforme.

Turčija je zvesta Rusiji

Angora, 12. dec. AA. Ameriški poslanik
v Angori je podzvel demarso pri turški
vladi, naj bi se tudi ona priključila kot
podpisnica Kelloggovega pakta k koraku
Zedinjenih držav pri Sovjetski uniji v ko-
rist mirne rešitve rusko-kitajskega spora.

Turški minister zunanjih zadev Tefik
Ruđi Bej je odgovoril amerškemu poslan-
niku, da spremlja Turčija kot neposredna
sosedla Rusije spor od vsega začetka z ve-
likim zanimanjem in da je Turčija bila od
začetka uverjena, da Rusija kot na-
vdušena pristajala ideji Kelloggovega pak-
ta nikoli ne bo izvala oboženi konflikt.

Venizelos slavi Konduriotisa

Atene, 12. decembra. s. Na seji grškega par-
lamenta je slavil ministrski predsednik Venizelos
zasluge Konduriotisa in označil Zaimita kot nje-
govega naslednika.

Večno neurje na Dunaju

Dunaj, 12. decembra. g. Nad Dunajem se je da-
nes opoldne utrgal oblak. Močan nalet sta
spremljala grom in blisk. Nalet je trajal približ-
no pol ure.

Burna seja francoske zbornice

Pariz, 12. dec. o. Na seji francoske zbor-
nice je Paul Boncourt predlagal naj se vojni
proračun zniža za 50 milijonov frankov,
ker se je znižal čas službovanja rezervis-
tov za 15 dni. Vojni minister Maginot se
je odločno uprl proti temu predlogu. Ko
je prišlo do glasovanja ni bilo v zbornici
potrebne kvorume. Ministrski predsednik
Tardieu je nato predlagal, naj se seja od-
godi. Socijalisti so proti odgoditvi seje
burno in odločno protestirali in naglašali,
da se poslužuje Tardieu protiparlamentar-
nih spletk. Končno so zahtevali socijalisti,
naj se vrši glasovanje o odgoditvi zbornice
javno. Nato se je zbornica z 335 proti 22
izrekla za odgoditev seje.

Sklicanje poljskega Sejma

Varšava, 12. decembra. o. Predsednik Sejma je
izjavil, da bo zbornica v kratkem sklicena k se-
bi. Zbornica bo predložila zakonski načrt glede
gotovih sprememb pri davkih na prejemninah.

Sestanek med Tardieujem in Macdonaldom

Predsednik Tardieu se udeleži na čelu francoske delegacije II. haške konference — Posvetovanja komisije pravnikov v Bruslju

Pariz, 12. decembra. AA. Današnji *«L'Express»* objavlja vest, da poje predsednik francoske vlade Tardieu po vsej priliki v Haag s francosko delegacijo in da se bo tamkal sestajal s predsednikom angleške vlade Macdonaldom. List pravi, da je vest o tem, da pripravljata angleški minister finance Snowden amandmane k statutu za mednarodno banko, netočna, ker so te statute sestavili finančni strokovnjaki zainteresiranih držav v popolnem soglasju.

Bruselj, 12. decembra. D. Tu zaseda komisija pravnikov, ki izdeluje osnutek zaključnega protokola II. haške reparacijske konference. Po uvodnih besedah predsednika haške reparacijske konference Jasparsja je bil izvoljen za predsednika komisije pravniških strokovnjakov dr. Marx. Po izvolitvi tega je pričela komisija takoj s delom, ki ga bo dovršila v nekaj dneh. Jugoslavijo zastopa na sejah pravniške komisije dr. Ploj.

Nezaupnica lordske zbornice angleški vladi

Lordi obsojajo postopanje Macdonaldove vlade pri reševanju egiptskega vprašanja — Delavska vlada je vestno čuvala angleške interese v Egiptu

London, 12. decembra. Lord Salisbury je otvoril na snočni seji gornje zbornice debato o egiptski politiki angleške vlade. Govornik je izrazil svoje obžalovanje nad prenehanjem, s katero je vlada uvedla v Egiptu novo politiko. Anglija je rešila Egipt iz gospodarskega poloma in iztrgala Sudan brezupnemu padcu v barbarizem. Sedanja vlada je že po enomesečnem obstoju radikalno spremenila politiko v Egiptu, ki jo je vodila prejšnja vlada. Bivši visoki komisar v Egiptu lord Lloyd je izrazil bojazn, da bo načrt egiptsko-angleške pogodbe imel težke in nevarne politične posledice in o strogo kritiziral določbe, na temelju katerih bodo angleške čete umaknjene iz Kaira in Aleksandrije in razmeščene ob Sueškem prekopu. Govornik je izrazil nadalje mnenje, da je edina točka, iz katere se lahko brani Sueški prekop Kairo ali pa kraj, ki od tega mesta ni preveč oddaljen. Nadalje je obsodil odpravo evropske kontrole egiptске policije in ukinitve angleških sodišč.

London 12. decembra o. Koncem sinočnje egiptске debate je lordska zbornica odobrila resolucijo lorda Salisburyja, ki izrekla vladi nezaupnico zaradi njene politike v

Egiptu, z 46 glasovi proti 13.

Opozicijo proti vladi je vodil bivši komisar v Egiptu lord Lloyd. Za vlado sta govorila lorda Parmoor in Thomson, ki je naglasil, da je namen deklaracije iz leta 1922, proglasiti Egipt za gotovimi pridržki za suvereno državo. Vlada je posvetila vprašanju varnosti angleških prometnih zvez največjo pozornost in v polni meri upoštevala mnenja vojaških strokovnjakov. Lord Thomson je dalje zanimal trditve opozicije, da bodo angleške čete razmeščene v puščavi in povdarjal, da je vključena v egiptsko-angleško pogodbo določba, na temelju katere bo ta pogodba razveljavljena v primeru da bi egiptska vlada ne mogla vzdržati v Egiptu miru in bi bili ogroženi interesi inozemcev. Končno je izjavil Thomson, da je vsaka bojazn glede varnosti za življenje in imetje inozemcev neutemeljena in da bodo inozemski interesi sedaj ravno tako varovani kot doslej. **Sudansko vprašanje je bilo rešeno na pravičen in umesten način, kar je popolnoma zadovoljilo generalnega guvernerja.**

Iz novega šolskega zakona

Uprava in nadzorstvo

§ 112. Vrhovno upravo in nadzorstvo nad vsemi narodnimi šolami, zabavišči in drugimi prosvetnimi ustanovami izvršuje minister prosvete neposredno in posredno. Posredno jo izvršuje potom šolska vodstva, sreskih načelnikov in banskih uprav.

§ 115. V svrhu stalnega administrativnega in instruktivnega nadzorstva ustanavlja ministrstvo prosvete šolske sreze in postavlja sreske šolske nadzornike.

V področje enega šolskega nadzornika se računa 50 do 150 učiteljev odnosno šolskih oddelkov, zabavišč in drugih prosvetnih ustanov. Število oddelkov, ki pripade v označenem okviru na enega nadzornika, je odvisno od terenskih in prometnih razmer. V krajih in srezih, v katerih je več od označenega števila oddelkov, se moreta postaviti tudi dva sreska nadzornika, ako obstoja proračunska možnost.

Sreski šolski nadzorniki je prosvetni referent sreskega načelnika.

§ 116. Imenovanja, premeščanja in razrešanja sreskih šolskih nadzornikov izvršuje minister prosvete po potrebi službe in po določbah tega zakona.

Za sreskega šolskega nadzornika se more postaviti učitelj, ki je s predpisanim diplomskim izpitom dovršil filozofsko pedagoško skupino predmetov na univerzi ali višji tečaj višje pedagoške šole, napravil izpit iz šolske administracije za sreskega šolskega nadzornika in ima najmanj 10 let efektivne službe v narodni ali meščanski šoli.

Prav tako more minister prosvete imenovati tudi onega učitelja, ki je imel nižji tečaj višje pedagoške šole in diplomski izpit, izpit za sreskega šolskega nadzornika in najmanj 20 let efektivne učiteljske službe. Istotako more imenovati učitelja, ki ima redno učiteljsko usposobljenost, najmanj 15 let efektivne službe v narodni šoli. Izpit za sreskega šolskega nadzornika, ki se je izkazal s prosvetnim delom v narodu ter v pedagoški književnosti in čegar povprečna ocena znaša najmanj zelo dobro.

§ 119. Banski šolski nadzornik je šef oddelka za osnovni pouk v prosvetnem oddelku banske uprave. On skrbi tudi za posle narodne prosvete.

§ 120. Za banskega šolskega nadzornika se more imenovati učitelj, ki je dovršil s predpisanim diplomskim izpitom pedagoško skupino predmetov na filozofski fakulteti ali višji tečaj višje pedagoške šole, napravil profesorski izpit in ima najmanj 15 let učiteljske službe.

§ 121. Banski šolski nadzorniki so uradniki I. kategorije in imajo prejemke po zakonu o srednjih šolah.

Krajevni šolski odbor

§ 123. Krajevni šolski odbor tvorijo: 1.) predsednik upravne občine, 2.) upravitelj narodne šole, ki je obenem tudi poslovodja odbora, 3.) upravitelj meščanske šole, 4.) občinski rajonski zdravnik, 5.) pet uglednih oseb, naših državljanov, ki jih za vsako šolsko občino izvoli občinski odbor. Po možnosti naj bodo šolski odborniki osebe, ki imajo otroke v šoli, ki so obenem obč. odborniki in ki so iz raznih krajev, ako obstoji šolska občina iz več krajev.

Ako je več oseb istega poklica, ki jim pripada po položaju članstvo v šolskem odboru, vstopi najstarejši po činu. V odsotnosti predsednika predseduje odborovim sejam upravitelj šole.

§ 124. Krajevni šolski odbor v mestih z najmanj 30.000 prebivalci tvorijo: 1.) predsednik občine ali njegov namestnik, 2.) nadzorniki, ki vrše nadzorstvo meščanskih šol, 3.) upravitelji učiteljskih šol, ako obstojajo v kraju, 4.) šolski zdravnik, 5.) občinski inženjer, 6.) dva najstarejša upravitelja

po činu in ena upraviteljica narodnih šol. 7.) sedem članov občinskega odbora (mestnega zastopstva).

Člane šolskega odbora razen onih, ki pridejo vanj po svojem položaju, voli odbor upravne občine za čas, za katerega je postavljen tudi občinski odbor. Z izpremembo občinskega odbora, se zamenjajo tudi šolski odborniki.

§ 125. Predsednik krajevnega šolskega odbora je predsednik (načelnik) dotične občine, ako je odbor na sedežu upravne občine. Predsednike drugih šolskih odborov volijo člani teh odborov iz svoje srede. Vsaki krajevni šolski odbor voli blaginika iz svojih članov, v ostalih šolskih občinah pa vrši to dolžnost občinski blaginik.

Ako je za predsednika izvoljen upravitelj šole, voli odbor primerno osebo za poslovodno iz svojih članov ali učiteljskih oseb kraja.

§ 126. Seje se vrše redno enkrat na mesec na poziv predsednika ali njegovega namestnika, drugače pa kadarkoli se pokaže potreba. Sklepi so polnomocni, ako je prisotnih nad polovico celokupnega števila članov, odloča pa se z večino glasov. Kadar so glasovi deljeni, odloča predsednikov glas. Seja se mora sklicati tudi na zahtevo upravitelja šole ali tretjine članov. V vseh se vrše seje šolskih odborov v šolskem poslopiju, po mestih pa se morejo vršiti tudi v občinskem poslopiju.

Zakon o zatiranju rastlinskih boleznih in škodljivcev

Beograd, 12. decembra. AA. Ni. Vel. kralj je na predlog ministra poljedelstva predpisal in objavil zakon o pobičanju boleznih in škodljivcev na kulturnih rastlinah. Zakon ima 24 členov. Predvsem predpisuje, da je vsak lastnik ali zakupnik zemlje dolžan obvarovati rastline pred rastlinskimi boleznimi in škodljivci in se ravnati po predpisih vladnih organov in ustanov. Dlje govori zakon o dolžnosti državnih strokovniških organov in državnih poljedelskih ozlednih in kontrolnih postaj, glede uničevanja rastlinskih boleznih in škodljivcev. Občinska oblastva so dolžna ukreniti vse potrebno za pobičanje boleznih na rastlinah. Za zbiranje gotovih škodljivcev se smejo deliti nagrade iz občinskega poljedelskega zaklada. Ban je dolžan za pobičanje rastlinskih škodljivcev in boleznih predpisati metode in potrebne ukrepe. V dolžnost bana spada tudi zatiranje kobilic. Stroške nosi polovico država, četrtino banovina, četrtino pa zainteresirana občina. Naposled govori zakon o pritožbah in kaznih. Denarne kazni gredo v blagajno občinskega poljedelskega zaklada odnosno državnega poljedelskega zaklada. Zakon dobi obznanost 30 dni po objavi v *«Službeni glasnik»*.

Iz Narodne banke

Beograd, 12. decembra. AA. Iz poročila o stanju Narodne banke kraljevine Jugoslavije z dne 8. decembra izhaja, da znaša kovinska podluga 450.571.769 Din, to je za 3.690.006 Din več kakor pri prejšnjem izkazu. Novčanice v obtočku je bilo za 5.727.913.770 Din (za 38.035.030 Din več).

Odvetniška stavka

Washington, 12. dec. AA. Visoki komisar Zedinjenih držav na Haitiju je izjavil, da je več odvetnikov v Port O' Princeu sklenilo nekaj časa stavkati s tem, da ne bodo več sodelovali pri razpravah na sodiščih. Ta svoj ukrep utemeljujejo, kakor pravijo s »suurovo intervencijo« Zedinjenih držav.

Visoki komisar ugotavlja, da vlada v glavnem mestu popoln mir. Pomorščaki pomagajo vzdrževati red, kjer je prišlo do nerodov. Komandant pomorskih sil v Port O' Princeu je izjavil, da bo prihodnji teden ukinil obredno stanje.

Sodni predsednik dr. Josip Kotnik vpokojen

Celje, 12. decembra.

Pred nekoliko dnevi smo čitali, da je na lastno prošnjo upokojen predsednik okrožnega sodišča v Celju, dvorni svetnik g. Josip Kotnik. Z današnjim dnem je g. dr. Kotnik zapustil svoje mesto, katerega je zavzemal polnih 11 let. Z njim stopa iz aktivne službe eden najodličnejših slovenskih pravnikov in sodnikov, eden onih mož, katerih velika in neminljiva zasluga je, da je justica v slovenskih krajih naše države ohranila in celo povečala svoj sloves tudi v hudih povojnih razmerah.

Dr. Josip Kotnik je stopil v praktično službo 31. januarja l. 1891. kot pravni praktikant pri deželnem sodišču v Gradcu, ter je pozneje služboval kot avskultant v Gradcu, Celovcu, Celju, Kozjem, Konjicah in v Ljutomeru, nato pa bil imenovan za sodnega adjunkta v Ložu in od tam premeščen v Brežice. Dne 31. decembra l. 1893. je bil premeščen v Celje, kjer je služboval pri okrajnem in potem pri okrožnem sodišču. L. 1910. je bil imenovan za sodnega svetnika, aprila l. 1918. pa za višjega sodnega svetnika. V Celju je služboval večinoma kot sodnik za civilne zadeve, najprej na okrajnem, potem pa kot član civilnega senata na okrožnem sodišču. Ob prevratu mu je bilo poverjeno vodstvo okrožnega sodišča, dne 30. novembra 1918. pa je bil imenovan za predsednika in dvornega svetnika.

Dr. Kotnik slovi zlasti kot prvovrsten civilist in kot tak uživa izreden ugled in glas daleč preko mej okrožja, v katerem je služil. Njegova posebna odlika je, da združuje globoko juridično znanje s temeljitim poznavanjem vseh dejanskih in praktičnih vprašanj in da vselej z večjim pregledom pogodi juridično diagnozo vsakega pravnega primera, tako da mu je takoj jasna najkrajša pot, po kateri je treba priti do odločbe. V vodstvu razprav je s temi lastnostmi združeval za sodnika potrebno energijo, tako da je vselej izluščil bistvo vprašanja ter odklonil in izločil vse, kar za stvar ni bilo pomembno. Zato so bile njegove razprave vselej razmeroma kratke, njegove razsodbe jasne in prepričevalne tudi za one, ki je v pravdi podlegel. Menda se ni nikdar zgodilo, da bi bila višja instanca kako njegovo sodbo izpremenila zaradi nasprotnega pravnega nazora. Zato je bilo samo ob sebi umevno, da mu je bilo ob prevratu poverjeno vodstvo justice v celjskem okrožju.

Kot predsednik je g. dr. Kotnik globoko in spretno izvedel težko nalogo organizacije sodstva v novih razmerah. Pri tem pa je bil podrejenim spdnikom vselej ljubezljiv in koncilijanten tovariš, vsem uradnikom dobrohoten in pravičen šef, napram strankam pa vselej ustrežljiv in priazen. V polni življenjski moči je zaprosil sam za upokojeitev, ki mu je bila dovoljena, pri čemer mu je minister pravde izrekel svoje priznanje. Odlikovan je bil g. dr. Kotnik že pred letom z redom sv. Save III. stopnje.

Kar neverjetno se zdi, da na celjskem okrožnem sodišču ne bo več agilenega in priljubljenega predsednika Kotnika. V našem sodstvu zapuščila veliko vrzel in težko ga bo nadomestiti. Gospodu predsedniku želimo, da bi še dolgo let užival pokoj tako čil in zdrav, kakor smo ga vajeni videti!

Pred razjasnitvijo tajne düsseldorfskih umorov

Düsseldorf, 11. dec. g. Hlapec Jurij Nistroy, ki je bil aretiran zaradi suma, da je düsseldorfski morilec, je bil prepeljan v Berlin, kjer bo zaslišan. Menijo, da Nistroy ni morilec, temveč da bo mogel kot priča mnogo doprinesti k razjasnitvi groznih zločinov.

Upor kazencev v ameriški kaznilnici

New York, 12. dec. s. V jetnišnici v Auburnu, kjer je izbruhnil večeraj upor kazencev vlada zopet mir in red. Boji so trajali 6 ur. V akcijo je poseglo približno 2000 mož, vojaštva, policije in pomožnih oddelkov. Celokupno število smrtnih žrtev znaša po zadnjih ugotovitvah 8, med njimi 7 kazencev. Razen tega pogrešajo še tri paznike, 5 voditeljev upora je bilo na dvorišču jetnišnice ustreljenih, ker se za nobeno ceno niso hoteli vdati. Število ranjenecv še ni znano.

Največja angleška lokomotiva

London, 12. dec. o. Danes je bila dograjena za Londonke severovzhodne železnice največja in najmočnejša lokomotiva v Angliji. Lokomotiva nima dimnikov, ker so bili zgrajeni parni kotli tako, da ni ostalo za dimnike prostora. Parni kotli lokomotive izvajajo na prostoru enega štirjskega palca pritisk od 450 funtov. Dosedanje angleške lokomotive so razpolagale s pritiskom od 200 — 250 funtov.

Korupcije obtoženi minister pobegnil

Carigrad, 12. decembra. AA. V inozemstvo je pobegnil bivši minister trgovine Zenan bej. Vlada ga je dala zapreti, ker je izvršil številne prevare na škodo države in privatizacij. V inozemstvo je odšel brez potnega lista.

Hmeljski trg

Zatec, 12. decembra. h. Večerašnji promet v Zatecu je znašal 700 stotov. Tudi promet na deželni je bil razmeroma velik. Povpraševanje je neprekinjeno zelo živo. Pluže se uvrščene cene od 500 do 700 Kč. Zaključno razpoloženje celo rdečo.

Dva dneva manifestacij v Grenoblu

Krasna francoska revanža za sprejem v Ljubljani pred tremi leti

Grenoble, 8. decembra

Marsikak lep, svečan, veličastno navdušen sprejem je že doživel pevski zbor *«Glasbene Matice»*, posebno v slovenskih krajih. Da pa bo prišlo tu v Grenoblu, v romanskem kraju, kjer smo bili Slovenci doslej še precej neznani, ob prihodu, bivanju in koncertiranju Matičnega zbora do tako elementarnega izbruha presrečnosti in navdušenja, do tako velike mere gostoljubnosti, ni bilo pričakovano. Opetovano sta sicer zadrževala grenobleski župan poslanec Mistral in senator tukajšnje okrožja Joseph Vallier, da se z velikim veseljem spominata na prekrasni in navdušeni sprejem, ki sta ga bila deležna v Ljubljani l. 1926, ko sta v družbi z drugimi francoskimi politiki potovala po Jugoslaviji; res je tudi, da so vesti o velikem uspehu Matičnega zbora v osrčju Francije, v Parizu, dokaj doprinesle do tega, da je tudi v provinci narasla pozornost do Matičnega zbora; vendar so ljubeznivost, uslužnost in vzkiplavoče oduslavljenje, s katerim so vsi tukajšnji faktorji in prebivalstvo srečeli, sprejeli in slavili Matičarje, prekosili pričakovanje vseh.

Že na kolodvoru, ko so Matičarji došli iz Dijona semkaj večeraj okoli polnoči, so jih najtopleje pozdravili v prvi vrsti naši jugoslovenski akademiki, ki jih je tukaj precejšnje število, tistik grenobleskega župana, odborniki tukajšnje Filharmonije, ki je prevzela prostovoljno nase skrb za srečnem in aranžma koncerta, zastopnik prefekta in drugi. V kolodvorski restavraciji je bilo takoj pripravljeno okusno kosilo, ki je Matičarjem kaj dobro teknilo no dolgi, polnočni vožnji. Nato so šli Matičarji v svoj hotel: vsi so bili nastanjeni v elegantnem hotelu *«Majestic»*.

Spreved skozi mesto

Ob pol 5. popoldne jih je že čakala pred hotelom vojaška fanfara. Ta je prav za prav na svoji sestavi. Sestavila jo večje število pihalnih instrumentov, od roza, godnega roza do oboe, klarineta in tolkal in precejšnje število bobnov. Fanfara je razdeljena v tri do štiri skupine instrumentov. Vsakokrat igra po ena serija, tako da fanfara lahko igra za prav nerestano lera. Fanfaro je spremljala vojaška baklada, za njo pa so se vvrstili Matičarji, ki so tako v slavnostnem sprevedu šli na recedencio v mestno hišo, ki je bila napovedana za peto uro. Vso pot je ogromna množica spremljala spreved, drugi so delali šnalir in pozdravljali goste, izpred trgovin in z oken pa so ljudje prilazno pozdravljali spreved.

Sprejem v mestni palači

V veliki reprezentančni dvorani mestne palače so bile pripravljene dolge, okusno pokrite mize s kipečim šampanjcem. Za častno mizo ob čelu dvorane se je postavil grenobleski župan in narodni poslanec Mistral z občinskimi odborniki. Navroči so bili tudi zastopniki jugoslovenskih akademikov in predstavniki francoskih lokalnih oblasti in kulturnih institucij.

Mestna godba je zazvala ob prihodu Matičarjev jugoslovensko himno in marseljevo. Nato jih je s prisrčnimi besedami, polnimi prijateljstva in priznanja, nagovoril župan in poslanec Mistral. Poudaril je tesne vezi med Francijo in Jugoslavijo in se spominjal obiska grenobleskih meščanov v Jugoslavijo in zlasti navdušenega sprejema v Ljubljani l. 1926. zaključil je z vzklikom: Živeli slovenski pevec, živele Ljubljana!

Prof. dr. Pretnar je sporočil pozdrave Ljubljani in poudarjal, da Matica ni prišla v Francijo na izlet, temveč v izvrševanju velike misije, da prinese znanje in kulturo v našo domovino. Predsednik *«Glasbene Matice»*, dr. Ravničar se je zahvalil za pozdrave in za krasni sprejem, nakar se je razvil animiran prijateljski razgovor, med katerim je zbor zapel tudi par pesmi, od vseh navzočih navdušeno sprejetih.

Svečan banket

Zvečer se je vršil v salonu Grand hotela banket, ki so ga poleg drugih udeležil prefekt Desmars z našim redom sv. Save okrog vratu, župan Mistral, general Welmyel, predsednik pripravljalnega odbora Debraye, senator Vallier, rektor univerze Gosse itd. Med banketom, ki je bil res prvovrsten, so napili jugoslaviji, Glasbeni Matici in Ljubljani žp. Debraye, Gosse, senator Vallier, župan Mistral in nanosled, burno akklamirani iserški prefekt Desmars, ki je zaključil svoj govor z vzklikom: Živele Jugoslavija, živele Francija! Matičarji so zapeli marseljevo in našo himno, dočim sta bila v njihovem imenu govorila dr. Pretnar in dr. Ravničar.

Ob zgodovinskem Napoleonovem spomeniku

Danes predpoldne je ob 8. so priredili Matičarji na avtomobilih in komodnih avtomobilih prekrasno uspehi izlet v Laffrey in Vizille, nekako 24 km oddaljena od Grenobla. Grenoble je lepo elegantno in snažno mesto, obstoječe iz starega dela, v katerem leži znamenito zgodovinsko poslopje mestne palače in staro gledališče, in iz modernega obsežnega dela mesta, skozi katero teče reka Isere in leži v prostori dolini, ki je skoro okrog in okrog obdana od slikovitih gora, 2000 do 2400 metrov visokih, sedaj ravno do polovice pokritih s svežim snegom. Panorama je približno taka, kakor v Ljubljani z ozadjem Kamniških planin, le da so tukaj taki hribi vse naokoli. Iz Grenobla vodi lena, široka, katranirana avtomobilska cesta najorej po dolini in se potem vzpenja visoko do Laffreya, prilaznega gorskega kraja ob enakoimenskemu jezeru v velikosti blejskega jezera. Ob jezeru stoji impozanten spomenik Napoleona na konju. Ko se je Napoleon l. vračal z Elbe v Francijo, mu je takratna vlada poslala na sveto močno vojsko z nalogo, da prevrže Napoleonom nadaljne prodiranje proti Grenoblu in ga ujamal ali ustrelil. Ob Laffreyem jezeru je že čakala ta odposlana vojska. Ko je Napoleon došel semkaj in videl, da si stoita nasproti Francoz proti Francozu ter da bi bil spopad neizbežen,

je stopil s konja in se, spremljan od svojih generalov, približal nasprotniku. V hipu, ko so vladne čete prejele ukaz, naj strelijo na Napoleona, je ta razgalil prsa in izpregovoril zgodovinske besede: *«Vojaki! Jaz sem vaš poveljnik. Ali me ne poznate več? Oni med vami, ki hoče ubiti svojega generala, naj strelija, tukaj je general!»* Ta duhoviti in drzni nastop Napoleona je tako silovito učinkoval na njegove nekdanje vojaške, da so potrgali s sebe bele rojalistične kokarde in prestopili k Napoleonu, svojemu ljubljenu generalu.

Na tem mestu je bil nedavno postavljen Napoleonov spomenik, ki naj priča o eni najrazburljivših epizod napoleonske zgodovine. Matičarji so bili prvi tuji, ki so si kot društvo ogledali ta spomenik in se mu poklonili. Laffreyški župan je sprejel goste in jih prisrčno pozdravil, zastopnik grenobleskega društva za tujski promet je tudi poudaril pomembnost tega obiska in tolmačil zgodovino tega spomenika. Zadržani so Matičarji občudovali naravno krasoto kraja: prijazno sedlo, podolgovato planinsko jezero, v ozadju zasneženi gorski velikani, nad vsem tem najkrajšeji pomladanski dan s toplim solncem. Le težko so se odtrgli od kraja in se vrnili v Grenoble.

Koncert

Po kosilu so odšli Matičarji, pevke v narodnih nošah, in zopet spremljani od fanfare skozi mesto v gledališče, kjer je bil za pol 3. popoldne napovedan koncert. Obsežno gledališče, ki ima poleg parterja tri nadstropja amfiteatralno razvršeni balkonski sedežev, je bilo napolnjeno do zadnjega kotička. Med občinstvom je bil ves tukajšnji oficijelni svet, na čelu prefekt, poslanci in senatorji okraja, mnogo članov tukajšnih muzikalnih in pevskih društev, vsi tukaj bivaajoči Jugoslovenci in jugoslovenski akademiki in množica drugega občinstva.

Ogromen aplavz je pozdravil Matičarje ob nastopu. Aplavzi so se ponavljali ob vsaki točki in poslušalci bi najraje imeli, da bi se vse točke ponavljale. Posebno sta užajali Laločevci *«Zeleni Jurji»* in *«Napičica»*, *«Gotovčeva»*, *«Jadovanka»* in *«Adamčevi»* *«Mlad junak»* in *«Komarjeva ženitev»*. V drugem delu pa so narodne pesmi izzvale pravi vihar odobravanja. Schwabova *«Zdravo Marijo»* je bilo treba ponoviti in enako seveda neobgleno *«Miskor»*, ker ni bilo prej miru z aplavzom. Na koncu je moral zbor še več pesmic dati, med temi narodno *«Luna sile»*, ki je tudi izredno užajala.

Pred odmorom je velika deputacija zvez tukajšnjih pevskih in glasbenih društev s posebnim nagovorom poklonila zboru v eni v obliki velike zlate lire s francoskimi in jugoslovenskimi trakovi. Od tega hipa naprej pa do konca ni ponehal iz čevljev, ki so ga dame iz lož, z balkona in iz parterja sipale na zbor. Še na cesti so bili pevci in pevke navdušeno akklamirani od občinstva, ki se je le nerado razhajalo.

Teško slovo

Po koncertu so člani tukajšnjih pevskih zborov spremlili Matičarje v Hotel Moens, kjer se je vršila zopet animirana recepcija. Peli so francoski pevci, pel je Matični zbor, njegov kvartet in oktet. Dočim so francoski zbori večinoma enoglasni, le sem in tja dvo- ali troglasni, je zadavila harmonija naših četverglasnih moških zborov, ki se jih domačini kar niso mogli dovolj nasmilati. Predsednik pevске zveze je navdušeno pozdrvil Matičarje, zahvalila sta se članica zbora gdč. Tumova in imenovani tukajšnji Jugoslovenci tehnik Pretnar, sin profesorja dr. Pretnarja, oba v zanositem francoskem nagovoru.

Prijateljski sestanek, kateremu se je priključil v sosednji dvorani še vesel ples, je potekel v najboljši harmoniji. V vseh krogih so Matičarji napravili najboljši vtis. Ta dva dneva matičarskega bivanja v Grenoblu je bilo povsod govora le o Jugoslovenih in o Slovencih ter o njihovem prekrasnem in ubranem petju. Matičarji sami pa so gotovo tudi odnesli iz Grenobla najlepše spomine.

Tiskovni proces v Mariboru

Maribor, 12. decembra.

Danes se je vršila pred mariborskim okrožnim sodiščem razprava proti gosp. Josipu Oslaku, ravnatelju in predstavniku *«Ljudske tiskarne»* d. d. v Mariboru. Bila je to prva tiskovna razprava pred tukajšnjim sodiščem po 6. januarju, ko je bila z novolo tiskovnega zakona odgovornost razširjena na pisatelja, urednika, izdajatelja, tiskarja in raznašalca.

Ravnatelj Josip Oslak je bil tožen zaradi pregreška po čl. 4. in 5. zak. o zaščiti javne varnosti in reda v državi in §§ 41. in 42. s. k. z., ker je *«Ljudska tiskarna»*, koje ravnatelj je, napisala in poslala dne 4. aprila 1929 državemu tožilstvu 5 izvodov tiskovne: Čulovski: *«Osvobođenje in en izvod»* političnemu komisarju. Državno pravdnstvo je razširjalo in prodajanje te tiskovine zabranilo. Policijski komisarjat, ki je izvršil to zabranilo, ni našel nobenih tiskarnih izvodov zabranjene tiskovine, ker so bili tiskani le kratki odtisi, ki so bili predloženi državnemu pravdnstvu in policijskemu komisarjatu. Državni tožilec je videl v zabranjenem enisu razdiranje socialnega reda in je vložil obtožbo.

Obtoženi ravnatelj g. Josip Oslak, ki ga je zagovarjal odvetnik dr. Avg. Reisman, je v svoj zagovor navedel, da sploh ne gre za tiskovino, ker so bili poslani oblastem le kratki odtisi v predreznoru in torej eploh ni bilo še namena, kako tiskovino razširati. Kot ravnatelj tiskarne ima dalje skrbeti le za tehnično vodstvo in ne more voditi za vsebino episov, ki jih tiskarna tiska, ampak odgovarjajo za to uredniki in pisatelji. Inkrinirani epis pa sploh ne vsebuje dajanskega stanja pregreška po čl. 4. in 5. zak. o zaščiti države, temveč le v malo bolj drastični obliki slika socialne razmere, v katerih živi delavci.

Sodni dvor je po daljšem posvetovanju izrekel, da je obtoženi ravnatelj Josip Oslak kriv v smislu obtožbe, in ga je obsodil na 10 dni zaporu in 500 Din denarne kazni.

Zagovornik dr. Reisman je prijavil ničnostno pritožbo, ter bo o zadevi še sklepjal stol sedmorice v Zagrebu.

Domače vesti

„Življenje in svet“, št. 24

Pravkar je izšla št. 24., edine slovenske tedenske revije z naslednjo vsebino:

Multiplicirani človek (Hendrik van Loon).

Kako je z vašim srcem?

Znanstveni poskus v katedrali.

Opisje zgodbe s Sumatre Uda Kreutzberg — s sliko).

Vas in mesto (Osip Dimov).

Električni tok ne ubija (Dr. Th. A. Maas).

Bodoča mednarodna pot čez Atlantič (z dvema slikama).

Junaki morskih globin.

Byrdova odkritja in spor za južni tečaj (z tremi slikami).

Beg (William Somerset Maugham).

Čarovniški procesi na Slovenskem (Dr. V. Trauner — Konec).

Kako so si to zamišljali avstrijski generali (Dr. Sv. Lah — Konec).

Turška nedelja (z tremi slikami).

Trk in tlak.

Je-li izobraženec srečnejši od neizobraženca?

Številki, ki jo krasi na naslovni strani lesorez E. Justina, je priložena lepa umetniška priloga

Stolp Ljubljanskega gradu.

„Življenje in svet“ izhaja ob petkih in stane polletno (zaključena knjiga) 40 Din, trimesečno 20 Din, mesečno 8 Din, posamezne številke pa samo 2 Din. Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knaflijeva ulica 5.

* Iz Zdravniške zbornice za Slovenijo. Iz imenika Zdravniške zbornice za Slovenijo so bili izbrani: Dr. Ernest Ryzenski, okrožni zdravnik v Framu pri Mariboru dr. Ivan Serbec, zasebni zdravnik pri Sv. Antonu v Slovenski gorici in dr. Janko Benedik, okrožni zdravnik na Bledu. Vpisani pa so bili v imenik Zdravniške zbornice dr. Jurij Kallay, asistent zobnega zdravnika v Ljubljani.

* Notarska zbornica razpisuje notarsko mesto v Mariboru, oziroma drugo notarsko mesto, ki bi se morebiti izpraznilo po preminutosti. Prošnje sprejema zbornica do konca decembra.

* Nov odvetnik v Novem mestu. Odvetniška zbornica v Ljubljani objavlja da je g. dr. Anton Furlan vpisan v imenik odvetnikov s sedežem v Novem mestu.

* Uradni list kraljevske banke uprave Dravske banovine objavlja konvencijo o nastanjanju in konzularni službi med našo kraljevino in republiko Albanijo, sklenjen 22. junija 1926. v Beogradu.

* Razpis zdravniške službe. Razpisana je služba okraškega zdravnika v zdravstvenem okrožju Bled s prejemki, ki jih naveda člen 9. oblastne uredbe v samoupravni zdravstveni službi v Ljubljanski oblasti, to je z osnovno plačo 9000 Din in s pravico do petletnice, ki pripade po dovršenih službenih letih. Prošnje naj se do konca decembra vložijo pri kraljevski banski upravi v Ljubljani.

* Podpora Jugoslovnski akademiji znanosti v Zagrebu. Jugoslovnska akademija znanosti in umetnosti v Zagrebu je izgubila v dobi svetovne vojne svojo osnovno glavico, s katero je po tedanjih predpisih razpolagala državno oblast. Glavnica je znašala 500.000 zlatih kron. V svrhu, da si osigura svojo bodočnost, je akademija sklenila, da zgradi veliko ustanovno palačo, ki naj bi nadomestila izgubljeno osnovno glavico. Zagrebška mestna občina je akademiji v to svrhu brezplačno dala na razpolago potrebno zemljišče, kraljevska vlada pa je votrjala prispevek 1.500.000 Din, s čimer je obenem priznala delovanje Jugoslovnske akademije na polju znanosti in umetnosti. Z gradbo projektirane palače bo akademija pričela za prihodnje leto.

* Železniške olajšave lovcev. Prometni minister je lovcem, ki so člani Saveza dovolil polovično vožnjo na železnih in parobrodih za tri potovanja na leto (tja in nazaj) brez oziroma na to, ali gredo na lov ali ne.

* Priključitev St. Jerneja k finančni kontroli v Novem mestu. Finančni minister je odredil, da se politična občina St. Jernej izloči iz službenega okolišča finančne kontrole v Škofljani pri Mokronogu ter priključi službenemu okolišču oddelka finančne kontrole v Novem mestu.

* Golnik zdravilišče I. vrste. Kakor se uradno obavlja, je minister za socialno politiko in narodno zdravje odredil, da se uvrsti zdravilišče Golnik med zdravilišča I. vrste.

* Split v slavnostnem razpoloženju. Od kar se nahaja v Splitu eskadra francoske vojne mornarice, se neprestano ponavljajo manifestacije iskrenih simpatij francoskemu narodu in francoskim spornicam. Povsod se prireajo Francozom spontane ovacije. Predvčeršnjim popoldne so se francoski podoficirji in mornarji podali na izlet v Solin. Ko se je zvedelo za njihov prihod se je Trogir okrasil s francoskimi in jugoslovnskimi zastavami. Prebivalstvo je francoske goste priskočno pozdravljalo in jih pozostilo. Tudi admiral Dubois je v spremstvu admirala Stankovića in msgr. dr. Buhića napravil izlet v Trogir ter si spotooma ogledal našo zrakoplovno šolo v Divul'ah, kjer ga je pozdravil komandant Medička. Admiral Dubois je naše mornarje pozdravil z »Pomoz bog, mornarji!« mornarji pa so mu navdušeno odzdravili: »Bog Ti pomogao!« V Trogiru je admiral pozdravila godba z marselejo, župan pa je v svojem govoru naglašal velike zasluge francoske vojske za osvoboditev našega naroda. Admiral Dubois je svoj zahvalni govor končal z vzklikom »Živela Jugoslavija!«

* Smučarska koč v Planici (pri Tamarah), ki jo je priredil in opremil Smučarski klub Ljubljana, bo odprta in oskrbovana od 14. t. m. vsako soboto popoldne in nedeljo ter ob popoldnevih pred prazniki in ob praznikih. To dni je zapadel sneg po vsej Planici. Točno stanje bo sporočeno v soboto dopoldne z obvestilom v izlozih tvekd Gorec in Magdič. Kakor hitro nastopi trajno zimskosporno vreme, bo Smučarski klub imel stalno odprto in oskrbovano koč v Planici. Slavnostna otvoritev koče bo v kratkem. Dan bo napovedan z obvestilom po časopisih.

* Prošnja na usmiljena srca. Prejeli smo: v Mekinjah, pošta Stična, živi za delo nesposoben invalid Jožef Jerič z ženo in petimi otroci v veliki bedi, zlasti ker je tudi žena bolna in nesposobna za delo. Ker od 400 Din invalidnine mesečno številna družina ne more živeti, si ubogi družinski oče ne ve drugače pomagati, kakor da obrača na usmiljena srca s prošnjo za podpore, ki se mu naj pošljejo na njegov naslov.

* Smrt hrvatskega rodoljuba. V Splitu je prošlo nedeljo v starosti 60 let umrl splošno priljubljeni profesor g. Miroslav Badovinac, rodom iz Žumberka. Pokojnik je bil za časa bana Hedervarija izgnan iz Hrvatske ter se je preselil v Split, kjer je bil nameščen na trgovski akademiji.

* Smrtna kosa. Umrl je v Ljubljani v 83. letu g. Ivan Lah. Pogreb bo danes ob 15. iz mrtvašnice splošne bolnice. — V Trbovljah je preminula posestnica in gostilničarka ga. Marija Sušnikova. Pogreb pokojnice bo danes ob 15. — Pokojnikoma blag spomin, žalujočim naše sožalje!

* Ito Rino imajo za Italijanko. Prejeli smo: V Berlinu izhajajoča revija »Scherl's Magazin«, decembarska številka, prinaša med drugim sliko naše filmske zvezde Ite Rine (Ide Kravancjeve) z naslednjim besedilom: »Italijanka Ita Rina baš opazuje Valentinovo sliko. Zato sanjavi blesk v njenih očeh...« Prepričani smo, da bo gđ. Ita Rina omenjeni reviji sama pojasnila zmoto in zahtevala popravek. Ali ne bi bilo morda umestno, če bi si Ita Rina spremenila svoj romansko zveneči umetniški priimek v bolj slovanskega?

Brezplačno poučevanje

v šivanju, vezenju, krojenju i. t. d. na „MINERVA“ šiva nih strojih.

Začne se 16. t. m.

Prijav se lahko v trgovini na Miklošičev cesti. od 8—12 ure in od 2—6 ure.

„Tehnik“, Josip Banjai Ljubljana, Miklošičeva cesti št. 20 v Okrožnem uradu 16890

* Pravkar so izšli Jurija Fleišmana »Napevi iz Grlice' Zdravice' in »Besede«. Spremljevanje klavirja je priredil prof. dr. Pavel Kozina. I. zvezek vsebujejo mične, že davno pozabljene napeve, ki bodo prav gotovo za vsakogar, ki ljubi glasbo, najprikladnejše božično darilo. Fleišman se dobi v vseh trgovinah z muzikalijami in pri M. Tičarju. Cena 25 Din.

* Avto usmrtil kmetovalca. Kakor poročajo iz Karlovca, so tu dni na cesti pri Vugrovcu našli mrtvega kmetovalca Antona Tena iz Draganiča. Spočetka so sicer domnevali, da gre za zločin. Komisija pa je dognala, da je Ten postal žrtev avtomobilske nesreče. Lastnik avtomobila še ni znan.

* Stara ženska skočila v Savo. Kakor smo včeraj poročali, je pri Zagrebu skočila v Savo neznanca stara ženska, ki so jo orožniki potegnili iz savskih valov. Naslednjega dne se je zdravnikom posrečilo, spravili jo zopet k zavesti. Izpovedala je, da se zove Kata Butkovičeva, stara je 70 let. Stanuje pri svojem sinu in sinah. Rodbinske nepravilke so jo prisilile do obupnega čina.

Novo! Ufa-film!
Borba in zmaga
Ob 4., pol 6., pol 8. in 9.
KINO IDEAL

* Zadavljena in vržena v vodnjak. Kakor poročajo iz Bjeline v Bosni, je 27. novembra letos seljak Branko Bajalović iz Popova naznanil žandarmeriji, da je njegova Jovanka izginila neznanu kam. Kmalu nato pa je njegov sosed Došković prijavil orožnikom, da je Jovanka utonila v vodnjaku. Žandarmerija je uvela preiskavo in po daljših poizvedovanjih dognala, da je Jovankin brat s pomočjo delavca Stojana Demića zadavil svojo sestro ter jo potem vrget v vodnjak. Zločin je izvršil z namero, da bi pododgovaril njeno imetje in podpiri s tem svoje zavoženo gospodarstvo. Oba sta bila te dni aretirana in sta končno tudi priznala zverinski zločin. Izročena sta bila okrožnemu sodišču v Tuzli.

* Neprekosljive precizijske schaffhausenske ure pri tvrdki F. ČUDEN, Prešernova ulica 1.

* Obledela obleke barva v različnih barvah in plisiru tovarna Jos. Reich.

* Zlasti la božič se spominamo najbednejših in darujmo Podpornemu društvu slepih. Ljubljana, Ključavničarska 3-II.

* Gospodine! Vaše perilo pere, posušil moga ali lika tovarna Jos Reich.

Čudovite uspehe dosežete z liker-esenci, ki so pripravljene za domačo izdelavo najfinjših likerjev ter najboljšega ruma.

Dobite jih v drogerijah Kanc Ljubljana in Kanc (Wolftram) Maribor. 15723

Iz Ljubljane

u— Proslavo kraljevega rojstnega dne združeno z društveno telovadno akademijo, priredi Sokol II v torek 17. t. m. ob 20. v telovadnici državne realke.

u— Slavnostno zborovanje ob priliki 30 letnega obstoja Prvega društva hišnih posestnikov v Ljubljani bo v soboto 14. t. m. v veliki dvorani hotela »Uniona« v Ljubljani. Po zborovanju bo pri pogrnjenih mizah družabni večer, na katerem bo sodelovala vojaška godba. Ker so na to slavo povabljeni tudi zastopniki oblasti, gospodarskih korporacij ter vseh društev hišnih posestnikov iz vse Jugoslavije kakor tudi iz sosednih držav, je neobhodno potrebno, da se tridesetletnice udeležijo prav vsi društveni člani s svojimi družinami.

u— Iz gledališča. Drevi se bo v operi pel »Gorenjski slavček« za abonma B. Premijera Zellerjeve operete »Tičar« bo v nedeljo 15. t. m. zvečer. Kompozist Karl Zeller je bil rojen 1. 1842. in je umrl 1. 1898. Prva uprizoritev njegovega »Tičarja« je bila na Dunaju v Carltheatru. V Ljubljani je bil uprizorjen že pred vojno. »Tičar« se odlikuje po svojih lepih melodijah in bo gotovo deležen velikega zanimanja. — V dramo se priprave za premijero »Don Carlosa« zaključujejo. Predstava bo v nedeljo zvečer izven abonmaja. Občinstvo naj si nabavi vstopnice v predprodaji pri dnevnih blaginji v operi od 10. do pol 13. in od 15. do 17. ure.

Sveti večer! K polnočni maši družina gre; jo mraz ne plaši. Jo greje čaj... in ko nazaj se vrne, jo čaka zopet BUDDHA čaj! Tea Import, Ljubljana, Aškerčeva ul.

u— »Soča«. Naša vladarska rodovina« je naslov predavanju, ki se bo vršilo jutri pri »Levu«. Začetek kakor običajno. Vstop prost. Predaval bo prof. Jože Bačič.

u— Premišljena avtobusna postajališča. Z odlokom g. bana so se premestila avtobusna postajališča z Marjinega trga na Krekov trg, kar naj blagovoli vzeti občinstvo na znanje. Zadruga avtobusnih podjetnikov.

u— Češkoslovaška Obeč v Ljubljani vabi prijatelje na predstavo lutkovnega gledališča, ki jo priredi v nedeljo 15. t. m. ob 4. popoldne v Narodnem domu. Igrala se bo pravljica Palčki iz Srebrne gore.

u— Avtobusno podjetje O. Žužek naznanja, da se prestavi postajališče za prago Ljubljana — Vevče z Marjinega trga na Krekov trg, za prago Ljubljana-Cerkle pa od Kmetске posojilnice na Dunajski cesti pred »Evropo« odnosno pred trgovino Novotny.

u— Plesne vaje S. O. Preporoda bodo danes v areni Narodnega doma, in sicer ob pol 20. tečaj za začetnike, ob pol 21. pa se bodo poučevali pod vodstvom g. Košička letošnjih novi ples.

u— Rjavi hrošč na vrtovih. Vsi znaki kažejo, da bo prihodnje leto izrazito hroščeveto leto. Zaradi tople jeseni so se ličinke že popolnoma razvile kar v jeseni in nam prinašajo v redakcijo skoro sleherni dan razvite hrošče. Včeraj nam je mala Silva Vetrhova prinesla v kozarcu kar 8 hroščev, ki so se veselo prekopicali po kozarcu in kazali voljo, da bi radi zleteli. Mala Silva je povedala, da jih je nalovil njen očka pri razkopavanju domačega vrta tam za Bežigradom.

u— Pobegle dečko. Iz Deškega vzgajališča v Ljubljani je v noči na 7. t. m. pobegnil 12 letni Anton Rodič, doma iz Velikega Gabra v litjskem srezu. Imenovan dečko, ki se klati brčkone po deželi, je srednje velike postave, podolgovatega obraza, črnih las in oči.

u— Neprijeten obisk v stanovanju. Pred dnevi se je priklatil v hišo Matevža Okrešila v Dravl'ah neznan postopalec, ki je, ko je videl, da domačih ni v bližini, vdril v sobo. Tamkaj je vse prebrskal in sledil je iztaknil črno usnjato listnico, v kateri se je nahajalo okoli 520 Din gotovine. Po izvršeni tatvini je postopalec izginil iz vasi in ga vaščani niso več opazili. Oškodovanec je opazil tatvino šele pozneje, ko že ni bilo več misliti na zasledovanje drznega tatu.

u— Kaznovana zaupljivost. 19 letni Edvard T. z Ilovice se je pred par dnevi seznanil v borzi dela z okrog 25 letnim mladencem, s katerim sta se našla tudi predvčeršnjim popoldne, ko se je Edvard nameraval odpeljati z vlakom na Vrhniko. Ker je imel seboj kolo, mu je prišel novi znanec prigovarati, naj kolo pusti v mestu. češ, kaj ga bo vlačil s seboj po vlaku. Istočasno se mu je ponudil, da mu ga spravi v neko hišo, nakar se vrne, da se potem skupaj odpeljeta na Vrhniko. Rečeno storjeno. Novi Edvardov znanec se je res kmalu vrnil in odpeljala sta se z vlakom na Vrhniko. Tam pa se je prijatelj izgubil in se najbrže podal nemudoma nazaj v Ljubljano. Tu se je polastil kolesa, s katerim je neznanu kam izginil. Edvard, ki se je vrnil z Vrhnike, novega znanca zama zasleduje.

u— Nočni napadalci. V Trnovem v Sokličevi gostilni so predsončnim zadrževali precej pozno v noč 4 mladi pivci, ki so grdo gledali dva tamošnja domačina, ki sta se baš odpravljala domov. Komaj sta bila steklar Stanko Čemažar ter njegov tovariš Jakob Goli na cesti, že so prihrneli hlapci France R., Rudolf S., in Tone J. ter Jože K. za n'ima. Videča, da bo prišlo narbrže do napada, sta omenjena dva krenila proti domu raje čez travnike namesto po

Senzacija vseh senzacij je prišla! Najnovejši film!

Spočetje, rojstvo in rast človeka

Ta film je največja senzacija radi tega, ker prikazuje ves razvoj človekovega življenja, kakor še nikoli doslej. Film je mladini strogo zabranjen in tudi nima nobenih fotosov, ker obravnava najintimnejše trenutke človeškega spočetja in rojstva.

Predstave ob 4., 1/4 na 7., 1/2 8. in 9. uri.

Tel. 2730.

Kino Ljubljanski dvor.

cesti. Na križišču Švabičeve in Trnovske ulice pa so ju oni vendarle dohite in ju napadli. Obdelali so oba s kamenjem po glavi tako, da sta odnesla težje rane. Suroveže so pozneje stražniki legitimirali in se bodo morali zaradi nočnega napada zagovarjati na sodišču.

u— Vsak petek namočena polenovka pri »Bobenčku«. 1561

Iz Maribora

a— Slovo komandanta 45. pp. iz Maribora. Dosedanji poveljnik 45. pešpolka, polkovnik g. Čedomir Stanočič, ki si je v svojem poldrugoletnem bivanju v našem mestu pridobil splošno naklonjenost občinstva zapuščila Maribor. Kakor smo že poročali, je prestavljen na važno in zaupno mesto v vojno ministrstvo. Izredno agilnemu polkovniku so priredili Oficirski dom, Strelačka družina in Slov. lovsko društvo v Mariboru v sredo zvečer v mali dvorani Narodnega doma odhodnico, ki se je prav kmalu razvila v nenavadno prirčno in intimo prireditve. Razen mnogoštevilnih oficirjev z generalom g. Živkom Stanislavjevičem na čelu, so napolnili dvorano zastopniki oblasti, lovci, člani strelske družine, Sokoli in številni slaviljenčevi osebni prijatelji. Vrsto napitnice je otvoril g. general v slovo g. polkovniku pa so izpregovorili še župan dr. Juvan, dr. Robič in dr. Černič, ki so vsi naglašali njegove zasluge za razvoj društvenega in družabnega življenja, posebno pa strelskega sporta. Ob sviranju vojaške godbe je potoke večer v najlepšem razpoloženju. Gosp. polkovnik zapusti naše mesto jutri, v soboto popoldne. Priprčani smo, da ohrani Maribor vedno v najlepšem spominu in da ostane tudi vnaprej iskren prijatelj našega naroda.

u— Občinski svet mariborski bo imel v četrtek, dne 19. decembra, redno javno sejo. Na dnevnem redu je proračunska razprava. Finančni odsek, ki je imel zadnje dni več sej, bo s proračunskim delom gotov najbrže že danes.

u— Poklonitvena deputacija mariborske občine. V deputaciji slovenski občini, ki se bo po vzgledu hrvatskih mest šla pokloniti našem vladarju, da javno manifestira zvestobo do kralja in domovine, bosta zastopala mariborsko občino župan dr. Juvan, podžupan dr. Lipold in še dva občinska svetnika.

u— Uprava »Večernika« v Mariboru sporoča cenl. in sicer, da bo upravnice pobirali noveletne oglašje le oni akviziterji, ki se izkažejo s pooblastilom »Večernika«.

u— Trgovine na kraljev rojstni dan zaprte. Trgovski gremij v Mariboru opozarja trgovstvo, da morajo biti trgovine po ministrski odredbi o delovnem času na rojstni dan Nj. Vel. kralja dne 17. decembra zaprte.

u— Iz gledališča. Danes 13. t. m. bo dilaška predstava »Pohušanje v dolini Sentflerjanski«. Ceno so zelo nizke od 2 do 7 Din. Začetek ob 17. — V nedeljo popoldne ob 15. bo v proslavo desetletnice gledališča kmečka predstava »Stilmondoska župana« Cene najnižje. Zvečer pa se bo pela zabavna komična opera »Wormski orožar« po značajnih cenah.

u— Skrajno uboga družina, obstoječa iz 7 članov, otroci v starosti pol leta do 8 let, ki je našla vsled deložacije skromno zavetišče v nekem hlevu, se obrača na naročnike in čitatelje »Jutra« s prošnjo za pomoč. Vsak prispevek, bodisi v denarju ali blagu, dobrodošel. Zima je pred durm, božič se bliža, usmilite se sirot. Vsem blagim darovalcem že vnaprej: Bog povrni. Darove sprejema podružnica »Jutra« v Mariboru Aleksandrova cesta 13.

u— Nesreča in nezdgo. Posestnik Franc Remec, stanujoč na Zerkovski cesti, je tako nesrečno padel po stopnicah, da si je zlomil tri rebra. Na zdravnikovo odredbo so ga prepeljali v bolnico. — V lonce z vrelim lugom je padla med igranjem 5 letna Valerija, hčerka glashenega učitelja Cornellia. S težkimi opeklinami so ubogo dekletce prepeljali v bolnico.

Iz Celja

u— Občni zbor Celjskega pevskega društva. V torek zvečer se je vršil v društvenih lokalih občni zbor CPD ob precejšnji udeležbi članov. Pogersali pa smo nekaj bivših dolgoletnih pevk in pevcev. Iz poročil dru-

štvenih funkcionarjev posnemamo, da je priredilo društvo v svojem jubilejnem 35. letu dva koncerta, dva večja in več manjših nastopov, ki so po sodbi domačin in tujih kritikov v umetniškem oziru dobro uspehi. Ni pa našlo društvo dovoljne materialne podpore v javnosti, tako da končuje svoje poslovno leto z malim deficitom. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika dosedanj zaslužni predsednik g. prof. Fink, za pevovodjo pa dosedanj pevovodja, učitelj glasbe g. Šegula. Odbor je izpolnjen z nekaterimi novimi močmi, ki da elo dovoljno jamstvo, da bo društvo delalo. Pri slučajnostih je bil izvoljen za častnega člana vsemu Celju dobro znani zaslužni narodno-kulturni delavec in pevec g. Likar, ki sodeluje v zboru od njegove ustanovitve do danes. Občni zbor je osvojil tudi nekaj predlogov g. dr. Mejaka in upravitelja g. Prekorskega.

u— Celjske brivnice bodo na rojstni dan Nj. Vel. kralja 17. t. m. enako kakor tudi vsi drugi celjski obrati in trgovine ves dan zaprte.

u— Državna krajevna zaščita dece in mladine v Celju je naklonila tukajšnjim 4 osnovnim šolam vsaki po 5500 Din, skupno torej 22.000 Din, da za božič obdarijo najrevnejšo šolsko dečo z najpotrebnejšo obleko, oziroma obutvijo. Ta denar je imela državna zaščita dece deloma v prihranku iz prejšnjih let, deloma pa je vse leto zbirala in se trudila, da bi mogla razveseliti za božič čim večje število otrok v njihovi veliki bedi. K akciji za božičnico so prispevali: mestna občina celjska 3500 Din, okoliška občina 2500 Din, mestna hranilnica celjska 2000 Din, Celjska posojilnica 2000 Din, Ljudska posojilnica 500 Din, g. Glück Adolf, lesni trgovec 200 Din in tovarna tkanin v St. Pavlu pri Preboldu 40 metrov platna. Odbor se blagim dobrotnikom v imenu uboge šolske dece prav iskreno zahvaljuje, ker so s svojimi prispevki pripomogli do prirčnega božičnega veselja naši revni mladini.

u— Umrla je v Levcu pri Celju 71 letna prevzitarica Ana Lipovškova.

u— Nosreča ne počiva. V Vojnku pri Celju je 72 letnemu Simonu Pevcu na poti spodrsnilo in si je Pevec zlomil desno nadlehtnico. Pomoč je moral iskati v celjski bolnici.

u— Čudna nezdgo. Predvčeršnjim se je zaletel v Prešernovi ulici na cestnem hodniku pred mestnim magistratom v oskrbnico Ano Vrečkovo, uslužbeno pri de. Šurbiju, velik pes bernardinec in jo s silnim sunkom podrl na tla. Vrečkova je takoj ko je stopila zopet na noge, začutila v notranjosti telesa, zlasti v trebušni votlini, hude bolečine. Lastnika psa je policija že izsledila Zagovarja pa se lastnik psa s tem, da je nekdo psa, ki je običajno priklenjen na domačem dvorišču, namenoma odvezal in izpustil. Pes ni zloben, temveč je Vrečkovo slučajno podrl, ko se je podil za nekim drugim psom.

u— Nevarna igrača. Na Dečkovem trgu je predvčeršnjim vzel 16 letni Ignac K. brezposelni delavec iz Celja, 5 letnemu Konradu Pircu otroško puško iz rok in jo sprožil proti mimo idočemu trgovskemu slugi Otonu Zupancu tako neprevidno, da je zadel izstreljeni leseni klin z gumijasto glavico Zupana naravnost v desno oko, kar je povzročilo Zupanu velike bolečine. Neprevidni strellec je takoj po svojem dejanju pobegnil. Nevarnosti za vid desnega Zupanovega očesa ni.

u— Brezsrčna mati. Pri Antonu Landekorju, delavcu okrajnega cestnega zastopa v Gaberju, je pustila njegova svakinja, 38 letna Jakovina H. pred dnevi svojega 8 letnega sinčka Vočka in je neznanokam pobegnila s svojim ljubčkom Milanom N. Istočasno pa je vlomila v zaklenjeni kovčeg Landekorjeve matere in ji ukradla 300 Din denarja. Pobegnula je, kakor se domneva, v Trbovlje ali pa v Beograd, kjer je bil njen ljubček pred leti gostilničar.

u— Udarec na nepravil naslov. V Vojnku je pred dnevi neki večer nenadoma bil napaden 43 letni Jurij Pilič, ki je udarec s krepelcem prestregel z desno roko. Udarec pa je bil tako močan, da mu je zlomil desno roko med zapestjem in komolcem. Sprejet je bil v zdravilne v celjski bolnici. Napadalec je izjavil, da je mislil udariti nekoga drugega, namesto katerega na je prestregel vso silo maščevanja ubogi Pilič.

Restavracija

„Narodni dom“ v Celju

kavarniški prostori se oddajo v najem. Pismene ponudbe do 31. decembra 1929 na »Ravnateljstvo Celjske posojilnice d. d.« v Celju. 16889

Iz Škofje Loke

— **Jutro** je bilo zaradi podrobnega opisa tragedije pri Sv. Andreju popolnoma razprodano in ga ni bilo dobiti ne pri Žigonu in ne v trafiki. Z obojestranim zanimanjem so se pogledali na njem gorski okoliščini.

— **Gospodarski in ubožni odsek škofje-loške občine** sta imela svoji seji ob koncu preteklega tedna. Pri gospodarskem odseku se je razpravljalo o zemljiščih, ki pridejo za gradnjo Uradnega doma v poštev. Do definitivne odločitve ni prišlo. Nato se je razpravljalo o prošnji gostilničarja Ivana Kavčiča za odprodajo 120 kvadratnih metrov občinskega zemljišča ob njegovem salonu na Spodnjem trgu. Želji se bo pod določenimi pogoji ugodilo. — Zdaleka košljivejši in nujno zadevo pa je pretresal ubožni odsek. Svoječasno sta živela v Škofji Loki zakonska Jugovica, ki sta imela sedelarsko obrt. Preselila sta se nato s svojo družino v Maribor in se preživljala z raznimi obrtnimi, dokler nista zšla na pota nepoštenih manipulacij in bila pred mariborskim sodiščem obsojena na 3 in 4 leta zapor, ki ga morata nastopiti v začetku prihodnjega leta. Otroci, ki jih je pet in v starosti 2 mesecev do 6 let, bodo v tem času brez roditeljev in bo morala zanje skrbeti domovinska občina, ki je v Škofji Loki. Finančne ponudbe za škofje-loško občino so težke in bi obremenjevale proračun za mesečnih 2250 Din, ako ne bo uspelo, otrocičen oskrbeti s cenejšo streho in kuhinjo. Odsek je vložil prošnje za ugodnejšo preskrbo nesrečnih zapuščencev in upa, da mu bo akcija uspela.

Z Jesenic

— **Sokolsko društvo na Jesenicah** namerava v kratkem v novem domu otvoriti plesno šolo, v kateri bo poučeval moderne kakor tudi starejšo plesno priznani učitelj iz Ljubljane. Plesne vaje se bodo vršile vsako sredo od 20. ure naprej v veliki dvorani novega doma ter se lahko prijavijo vsi člani društva, kakor tudi po njih uvedeni gostje. Prijave sprejema do torka 17. t. m. br. Rudolf Ogrin vsak čas, predvsem pa zvečer v sobi št. 16. v novem domu od 19. do 21. ure.

Iz Kranja

— **Vprašanje prestopa Kraljevskega Sokola v SKJ.** Tukajšnje Sokolsko društvo, ki je matično društvo sokolske organizacije na Gorenjskem, bo imelo v soboto 14. t. m. ob pol 20. v telovadnici izredni občni zbor. Sklepele so bo o vstopu Sokolskega društva v Sokola kraljevine Jugoslavije. Na svoji seji preteklo sredo je upraviteljski odbor soglasno sprejel resolucijo, ki pozdravlja vstop društva v novo edinstveno organizacijo, ki bo predložena sobotnemu običnemu zboru.

— **Sokolsko društvo v Strazhcu** je imelo 11. t. m. izredno odborovo sejo, kateri so se odzvali vsi odborniki in katere dnevniki red je bil prestop Sokolskega društva iz Kraljevine Jugoslavije. Vsi navzoči so glasovali za vstop. V nedeljo 15. t. m. bo izredna glavna skupščina Sokolskega društva ob 13. v posvetovalnici Sokolskega doma z dnevnim redom: vstop društva v Kraljevine Jugoslavije. Pozivamo vse brate in sestre, da se zborovanja skrbno in točno udeležijo. — Prosvetni odsek Sokola priredil je v soboto 14. t. m. ob 20. burko »Namišljeni bolnik«. Vabimo člane in članice ter prijatelje Sokola, da se pridružijo udeležijo. Igra se ponovi v nedeljo 15. t. m. ob 16. in vabimo k ponovitvi poseben okoliščini kakor tudi meščane iz sosedskega Kranja. Pri igri bo sodelovala godba.

Iz Tržiča

— **Slavoslovni koncert Slovenskega bralnega društva**, ki bo v soboto zvečer ob 8. uri v telovadnici meščanske šole pod vodstvom ravnateljice Lajovice obeta biti prava zanimivost. Na sporedu bodo ženski in moški zbori deloma s spremljevanjem klavirja. Iz prijaznosti bo sodeloval tudi strokovni učitelj g. Kerne Leopold, priznan in upoštevan goslač. Vse točke s spremljevanjem klavirja bo spremljala godba. Tončka Matijević, ki se s tem koncertnim nastopom poslavlja od tržičkega občinstva, ki jo odšla že na svoje novo službeno mesto na Dobrovo pri Ljubljani. Drugi dan v nedeljo bo slavoslovni občni zbor Slovenskega bralnega društva v telovadnici meščanske šole ob 9. dopoldne po prihodu dopoldanskega vlaka. Pri tej slavoslovni pripravi gošpa Anka Polakova, soproga inženjerskega, ki je prevzela pokroviteljstvo nad jubilejno prireditvijo, društveni zastavi spominov, ki ga pokloni narodno žensstvo. Po običnem zboru se pokloni društvo spominu umrlih članov na tržičkem pokopališču, kjer zapoje dve nagrobnici in se v govoru spominja vseh tistih, ki so v največja varnost našim življenjem pod nebo slovensko in napredno misel. Popoldne ob 17. pa bo v sokolski telovadnici velika narodna veselica s plesom, pri kateri bo sodelovala železničarska godba ljubljanske »Sloga«.

Iz Zagorja

— **Knjižne Vodnikove družbe** so dospele in se bodo po možnosti dostavile vsem članom na dom. V povračilo stroškov doplača vsak 2 Din. Prosim vse člane, da blagovolijo takoj plačati tudi članarino 20 Din za prihodnje leto, s čimer mi prihranijo mnogo dela. — **Sultn**, poverjenik.

Iz Hrastnika

— **Predzrna tatvina.** Ko je odšel rudar Franc Lokošek iz Turja na delo v Hrastnik, je vdril v njegovo stanovanje predzreni uzmotiv ter mu odnesel 1000 Din v gotovini.

vini, uro, zlato veržico, več komadov srebrnega in zlatega denarja tuje valute in popolnoma nov dežni plašč. Za enkrat za storilcem ni nobene sledi, možno pa je, da »konec prav isti, ki je pred mesecem dni ukradel v »Gorah« 4000 Din. Za stvar se zanima orožništvo in upati je, da bo dotičnik kmalu v rokah pravice.

Iz Ptuja

— **Živinski sejem v Ptuj** se bo vršil zaradi državne praznika namesto v torek 17. t. m. v sredo 18. t. m. skupno s svinjskim sejmom.

— **Opera na ptujskem odru.** V sredo, 18. t. m. se bo pela v ptujskem gledališču Lortzingova komična opera »Wormski orožar«, a le v primeru, če bo gledališče razprodano do sobote zvečer. Abonenti ne doplačajo ničesar, za ostale posetnike veljajo za 50 odst. povišane operne cene radi dveh gostov in ogromnega ansambla, ki ga zahteva ta opera.

DIŠAVE SLON

Dopisi

RADOVLJICA. Pevski zbor Solola v Radovljici priredil je v nedeljo 15. t. m. ob 20. v Sokolskem domu koncert pod vodstvom pevovodje br. Kobentarija. Spored: trije ženski, sedem moških in devet mešanih zborov. Koz zaključna točka se bo izvajala spovedna »Leto plesa« v Spicarijem prevodu in je za njo priredil ples društveni načelnik br. Bezničnik. Igro bodo izvajale štiri pevke, ki predstavljajo letne čase. Več na lepših. Naš štovilni in marljiv pevski zbor zaslužil, da občinstvo napoti dvorano. Pridite točno, ker bo dvorana med izvajanjem zaprta.

BREŽICE. V soboto 14. t. m. ob 20. upraviteljski občni zbor Solola in salonskega orkestra v dvorani brežičkega Narodnega doma ljubko Heccevojevo orkestro v 4. delanju »Mamzelle Nitouche«. O izbornosti opere priča trkretno proizvajanje v Krškem in enkratno v Rudbunju, vsakičkrat pri popolnoma razprodanih dvoranah. Poset odlično naštevane in igrane opere priporočamo vsakomur, zlasti okoličanom. Predprijave vstopnic v trgovini g. Umeka.

KOROŠKA BELA - JAVORNIK. Tukajšnje Sokolsko društvo priredil je v nedeljo 15. t. m. ob 9. dopoldne v Sokolskem domu predavanje. Predaval bo marširni in po Gorenjskem dobro znani sokolski in narodni delavec brat Jaka Spicar iz Radovljice o dolgi Sokolstva v praktičnem življenju. Vabljeni in dobrodošli vsi!

SEVNICA OB SAVI. V Sloveniji splošno znani trgovski potnik nam pravi: Ažur in podjetni industrijec z. K. Zupanc je ob prevratu kapitol hotel »Neuhem« tik kolodvoru ter ga prekrstil v »Teiglav«. Kjer je bilo prej zbirališče Nemcev in nemških turistov, tam je zavladala priščina domačnost in družabnost, zbirališče domačinov in zatočišče potnikov. Upravičeno domače. Nežka Arhova skrbno in strogo pazi na red in snago, povsem pa na dobro in ceno postrežbo. Ko sem nedavno zopet obiskal »Teiglav«, so mi povedali, da g. Zupanc zaradi zaposlenosti pri svoji industriji odda z novim letom hotel v najem z. Fr. Kreulju, dosedanjemu najemniku hotela pri »Pošti« v Rimskih toplicah. Ker pa poznam tudi g. Kreulja kot večak v gostilniškem in hotelskem poklicu, njegovo gospo soprogo pa kot izborno kuharico, sem prepričan, da ostane hotel »Teiglav« tudi v bodoče na višini tako glede zmernih cen, vestne postrežbe, pravne domačnosti in tisknega prometa. Priponim še, da je Sovnica naprednejša postaja za obisk pričašne Lince, katero goro poseba Zagrebčani radi obiskujejo.

Sport

Marja : Hermes

Srečanje med Marjo in Hermesom, ki bi se moralo vršiti že pred 14 dnevi in je zaradi deževnega vremena odpadlo, se bo vršilo to nedeljo. V tekmi proti Železničarjem je moštvo Marje pokazalo izredno formo in krasno kombinacijsko igranje, proti kateri so bili gostje brez moči. Ako bo moštvo belo-zelenih tudi proti Šiškarjem predvedlo tako igranje, potem ima Hermes malo upogledov. Toda mnogokrat papirna forma vara. Hermes je bil že od nekdaj Marji jako trd oreh in bo tudi sedaj gotovo zastavil vse sile, da pokaže, da je bil njegov visoki poraz v Mariboru le slučaj.

Pričetek tekme je ob 14.30. V predigri nastopita ob 13.30 Jadran in rezerva Marje, ki po svojem znanju lahko konkurira vsem nižje plasiranim moštvom I. razreda. Obe tekmi se vršita na igrišču Marje le ob ugodnem vremenu.

Reorganizacija sistema prvenstvenega tekmovanja v lahki atletiki

Jugoslovanski lahkoatletski savez je na svoji zadnji redni skupščini v Zagrebu sprejel naslednje sklepe, ki temeljito reorganizirajo dosedanje prvenstveni tekmovni sistem.

A. Prvenstvo moštev Jugoslavije:

Ker dosedaj ni obstajalo prvenstvo moštev, se uvede na ta način, da se pravilno in enako ocenjujejo rezultati vsakega področja kakor tudi vsakega moštva, ne da bi pri tem trpelo načelo »razvoja v širino«, da se pa pri vsem tem vodi račun tudi o dobri povprečnosti. Slednje je potrebno izvesti na vsak način, ker se dobra povprečnost da odgojiti, ravnotako pa je treba z ozirom na prvenstveni značaj zahtevati, da imajo oni, ki nastopajo, gotovo povprečno sposobnost.

Načelu pravilnosti bo ugodeno v najboljši meri, ako se rezultati vsakega področja ocenjujejo po tabeli FIAA za vsakega (izdela se pa tabela za disciplino, za katere jih FIAA še ni izdala), načelo razvoja v širino pa ostane nedotaknjeno, ako se število tekmovalcev omeji samo z njihovo sposobnostjo; načelu povprečnosti pa bo ugodeno, ako se za vsakega, ki lahko vpliva na sam izid prvenstva, določi najmanjšo mejo sposobnosti.

1. Prvenstvo moštev Jugoslavije se vrši vsako leto v zgodnji sezoni, v letu 1930. 7. in 8. junija. (da bi se že v začetku sezone prisililo veliko število atletov na intenziven trening), v naslednjih disciplinah: teki 100 m, 200 m, 400 m, 800 m, 1500 m, 5000 m, 10.000 m, teki z zaprekami na 110 in 400 m, stajeta 4 x 100 m, skoki v daljavo in višino z zaletom, troskok in skok ob palici ter meti diska, krogla, kopja in klavira. (Vrstni red za leto 1930. je nastopni: I. dan: 100 m, met krogla, 400 m, skok v daljavo, 5000 m, met diska, 800 m, skok v višino, tek 110 m z zaprekami; II. dan: 200 m, met klavira, tek 400 m z zaprekami, troskok, 10.000 m, met kopja, 1500 m, skok ob palici, 4 x 100 m).

2. Pravico nastopa imajo vsi klubi oziroma njih člani, ki imajo pravico nastopa na dan prvenstva, na prvenstvo pa vplivajo samo oni, ki dosežejo na tem tekmovanju enak rezultat ali boljši od najslabšega predpisane. Člani pomladka imajo pravico nastopa v disciplinah, ki so dovoljene za njih starostni razred.

3. Da se zviša število tekmovalcev, so dovoljeni enemu tekmovalcu nastopi v največ šestih disciplinah vključno stajeto, za pomladka pa veljajo predpisi dotičnega starostnega razreda.

4. Najslabši rezultati, ki so predpisani za posamezne discipline, so: za 100 m 12,6, 200 m — 26,2, 400 m — 58, 800 m — 2,17, 1500 m — 4,50, 5000 m — 18,20, 10.000 — 38, 110 z zaprekami — 18,8, 400 m z zaprekami — 1,07, 4 krat 100 m — 50, skok v višino — 150, v daljavo — 5,60, ob palici — 2,70, troskok — 11,50, met krogla — 10,50, diska — 28, kopja — 42, klavira 25 m.

5. Klasifikacija se vrši na način, da se vsak rezultat, ki je enak ali boljši od najslabšega predpisane ocenjuje po tabeli za višebor. Na ta način dobljeno število točk vseh tekmovalcev enega kluba v vsaki disciplini tekmovanja se sešteje in klub, ki doseže celotno največje število točk, je zmagal v prvenstvu moštev Jugoslavije. V stajeto se ocenjujejo vrši po povprečnem doseženem rezultatu za vsakega področja.

6. Tekmovanje za prvenstvo moštev Jugoslavije se mora vršiti v vseh mestih države na isti dan. Klub, ki ne nastopi tega dne, izgubi pravico tekmovanja za prvenstvo moštev Jugoslavije v dotičnem letu.

7. Klubi iz enega mesta morajo nastopiti istočasno in na istem igrišču, t. j. morajo prvenstvo moštev izvršiti kot eno tekmovanje. Igrišče se določa sporazumno, ravno tako vsa ostala vprašanja tehnične in finančne narave. Ako se ne doseže sporazuma, odločuje savez. Ta tekmovanja veljajo istočasno kot prvenstvo moštev za dotično mesto.

8. Klubi iz več mest lahko sporazumno prirede prvenstvo moštev Jugoslavije v enem mestu, od njihovega sporazuma pa je odvisno, ako se to tekmovanje vrši istočasno tudi za prvenstvo moštev dotičnih mest ali področja, iz katerega so klubi. Tehnična in finančna vprašanja se rešujejo kakor pod 7.

9. Pavšalna prijava za vse tekmovalce enega kluba znaša 100 Din in jo je treba plačati pri JLASu.

10. Darila prejmejo trije najboljši klubi v državi, zmagovalce si pa priporočajo: »Prvak moštev države za leto ... Priporočila se, da priveditelji preskrbe v posrednih mestih častna darila.

11. Prvenstvo moštev Jugoslavije se vrši po pravilih za desetboj t. j. po tri poizkusi pri vseh metih in skokih v daljavo, brez borbe za mesto pri skokih v višino, na čas pri tekih, in to v grupah, pri daljših progah pa z merjenjem razlike po prihodu prvega. V kolikor bi prvenstvo moštev bilo združeno s kakim drugo prireditvijo, katere značaj zahteva, da se vrši borba za mesta, šteje se za prvenstvo moštev najboljši od prvih treh poizkusov v odnosni disciplini, pri višinskih skokih pa rezultati, doseženi pred borbo za mesto, pri tekih pa rezultati doseženi v predtekih.

12. Najslabše predpisane rezultate določa glavna skupščina JLASa, ki ima po pravilih pravico odločati v teh vprašanjih.

13. V ostalem so v veljavi vsa pravila in pravilniki JLASa.

V prvenstvu moštev je dovoljena izprememba prijavljenih tekmovalcev. (Nadaljevanje sledi.)

ASK Primorje (lahkoatletski sekcija) V soboto ob 17. bo v telovadnici pri Zidaru na Dunajski cesti sestanek vseh lahkoatletov — z obširnim in važnim dnevnim redom ter z razdelitvijo nagrad »Teka udeležencev«. Udeležite se polnoštevilno.

ZSK Hermes. Danes izredna seja c. o. ob 20. pri Stepiću. — Prosim se vsi gošpodje odborniki, da se iste zanesljivo udeležijo. — I. moštvo igra v nedeljo prijateljsko nogometno tekmo s I. moštvom Ilirije. Postava moštva je razvidna pri g. Bergantu.

SK Slovan (teškoatletski sekcija). Danes ob 19. uri v telovadnici na Poljanski cesti. Sprejemajo se tudi nove prijave.

GOSPODARSTVO

— **Seja obrtnega in trgovskega odseka Zbornice** za TOL. Včeraj sta se v Zbornici za TOL vršili seji obrtnega in trgovskega odseka, na katerih se je razpravljalo o tekočih in aktualnih gospodarskih vprašanjih ter o predlogu novega zborničnega proračuna. V obrtnem odseku se je v zvezi s proračunom vršila obširna razprava o širokopoteznem zborničnem načrtu za pospeševanje obrtništva, za kar je predvidena vsota 200.000 Din. Živahna debata se je vršila predvsem o načrtu Zbornice, da iz te vsote pri letni dotaciji 65.000 Din ustanovi in vzdržuje poseben strokovni list, ki bi se imenoval »Obrtni vestnik«. Zastopniki obrtniških organizacij so predvsem naglašali, da se sredstva za pospeševanje obrti ne smejo uporabljati na ta način, da se ustanavlja in subvencionira nov strokovni list, ker za dostojno, če se primerno podpro, izpolnilno in razširjajo obstoječi obrtniški strokovni listi »Obrtni vestnik«, ki ga izdajata obe zvezi obrtnih združenj v Ljubljani in Mariboru ter oba gostilničarska lista, ki ga izdajata zvezi v Ljubljani in Mariboru.

— **Rekordno stanje čekovnih vlog pri Poštni hranilnici.** Koncem novembra so se čekovne vloge pri Poštni hranilnici dvignile na dosedaj še nikoli doseženo rekordno višino od 874.4 milijona Din napram 812.3 milijona Din koncem oktobra in 777.0 milijona Din koncem septembra (lani so koncem novembra znašale čekovne vloge 625.4, predlanskim pa 462.7 milijona Din). Priprate čekovnih vlog je opaziti predvsem pri centrali v Beogradu (kjer so se te vloge dvignile od 267 na 314 milijonov), iz česar moremo sklepati, da so to povečanje povzročile predvsem vloge od strani Privilegirane agrarne banke, ki je v novembru z vplačilom drugega obroka na delnice (okrog 140 milijonov Din) dobila nova denarna sredstva. Tudi pri ljubljanski podružnici so se čekovne vloge dvignile od 1345 na 1572 milijona Din. Skupni čekovni promet Poštne hranilnice je bil sicer znaten (ker je prekorachil 5.7 milijarde Din, vendar je bil nekoliko manjši nego v oktobru). Vloge na hranilne knjižice se pri 98.2 milijona Din približujejo prvi stotini milijonov Din.

— **Našli zakona o premijah za ladjedelništvo.** Pomorski krogi zasledujejo v zadnjem času z velikim zanimanjem delo na načrtu zakona o premijah za ladjedelništvo. Tak zakon bi brez dvoma dal našemu pomorstvu pomoč za nadaljnji uspešni razvoj. V Beogradu se bodo 14. in 16. t. m. vršile važne konference, katerim bodo prisostvovali tudi pomorski strokovnjaki in na katerih bo izdelana definitivna redakcija tega zakonskega načrta. Pričakuje se, da bo zakon lahko stopil v veljavo že v pričetku prihodnjega leta. S tem zakonom bi tudi naše ladjedelnice dobile trdnjše podlago. V zvezi s pravkar nanovo ustanovljeno ladjedelniško družbo v Kraljevi, pri kateri je udeležbeni tudi angleški kapital, se ima v kratkem zgraditi tudi železniška zveza med Bakrom in Kraljevo, za katero se že v delu našti.

— **Osnovanje Saveza obrtnikov Dunavske banovine.** Uprava Obrtniškega združenja v Novem Sadu je nedavno poslala vsem obrtniškim združenjem na teritoriju Dunavske banovine poziv na konferenco, ki se bo vršila te dni in na kateri se bo razpravljalo o osnovanju Saveza vseh obrtniških združenj Dunavske banovine.

— **Nazadovanje cen na svetovnem tržišču kovin.** Ze nekaj mesecev sem vlada na svetovnem tržišču kovin občutna baisa, ki je nastala zlasti ostra pri cinku v zvezi z okolnostjo, da je z novim letom odpovedana kartelna pogodba med producenti cinka. Cena cinka je v Londonu zadnje dni padla na 19 in pet osmink ang. funta, kar je najnižja cena od l. 1908. Edino cena bakru je še kolikor toliko stabilna, čeprav je svetovni kartel za baker pred kratkim znižal prodajno ceno od 18 na 17 in sedem osmink.

London je popustila na 275.26. Privatna ponudba je krila potrebo v Trstu in Varšavi. Na zagrebem elektnem tržišču se je Volja škoda okrepila. Za aranzna se je trgovala po 436, za kaso po 435, za december pa je notirala 410.5 — 412. Za investicijsko posojilo se je nudil denar po 85.5 in za agrarne obveznice po 52 brez blaga. Med bančnimi papirji so bili zabeleženi običajni zaključki. Na tržišču industrijskih vrednot pa je prišlo do živahnega prometa, in sicer v Trbovelski po 450, v Gutmannu po 180 — 183, v Slavoniji po 190, v Sečerani po 380 — 384.5, v Tvornici vagonov po 133 do 135, v Dubrovaški po 420 — 480 in v Jadranski po 550.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 22.765, Berlin 13.4825—13.5175 (13.5025), Bruselj 7.8932, Budimpešta 9.8822, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 792.08 — 795.03 (795.53), London 375.26, New York 56.27, Pariz 224.06, Praga 168.86 — 167.66 (167.26), Trst 229.18 do 296.18 (296.18), Varšava 6.275 — 6.306 (6.29).

Zagreb. London 274.86 — 275.46, New York 56.17 — 56.37, Pariz 221.06 — 223.06, Milan 294.1288 — 296.1288, Curih 1094.4 do 1097.4, Amsterdam 22.725 — 22.785, Berlin 13.4875 — 13.5175, Dunaj 7.9195 — 7.9495, Praga 166.86 — 167.46, Budimpešta 9.8672 do 9.8972.

Curih. Zagreb 9.1285, London 25.1175, New York 514.50, Pariz 20.2625, Milan 26.985, Madrid 71.60, Berlin 123.17, Dunaj 72.40, Praga 15.265, Bukarešta 3.07125, Budimpešta 9.01375, Sofija 3.72125, Varšava 57.78, Dunaj. Beograd 12.5825 — 12.6225, Berlin 169.83 — 170.33, London 34.625 — 34.725, Milan 37.125—37.225, New York 709—711.50, Pariz 27.9625 — 28.0625, Praga 21.06625 do 21.16625, Curih 137.80 — 138.30; dinarji 12.5375 — 12.5975.

Elektri.

Ljubljana. Celjska 170 den., Ljubljanska kreditna 124 den., Prastrediona 905 den., Kreditni zavod 170 den., Vevče 130 den., Ruše 250 — 260.

Zagreb. Državne vrednote: Volja škoda 435.5 — 436, kasa 435 — 435.5, za december 436 — 437, za februar 410.5 — 412, investicijske 85.5 den., agrarne 52 denar; bančne vrednote: Prastrediona 905 — 910, Jugo 81 — 83, Union 200 — 202, Ljubljanska kreditna 125 den., Narodna 8160 den., Zemaljska 129 den., Srpska 157 den., Polje 16 — 17; industrijske vrednote: Narodna šumska 50 bl., Našička 1500 — 1600, Gutmann 180 — 185, Slavels 92 — 96, Slavonija 190 — 195, Drava 290 — 330, Sečerana 384.5 — 390, Bred vagon 135 — 140, Vevče 132 den., Dubrovačka 425 — 419, Jadranska 540 — 570, Trbovlje 450 — 452.5.

Beograd. Volja škoda 436 — 436.5 zaklj., za december 411 zaklj., investicijske 85 do 85.5, agrarne 51 — 52, Narodna 8220 zaklj.

Blagovna tržišča

Les

+ **Ljubljanska borza** (12. t. m.) Tendence nesprenmenjevala. Eksekutivno sta bila kupljena 2 vagona hrastovih podnic, in sicer: 1 vagon 400 komadov — 2.65 m, 43 mm, od 18 — 30 cm, I. II., z običajnimi nadmerami in 1 vagon, ca 15 m³, 43 mm, 2.85 m, od 18 — 30 cm, I. II., zdravo blago, fco meja via Postojna po 1560 Povpraševanje je za 1000 komadov hrastovih prazov (230 x 20 x 13) ter za hrastove plohe (80 mm deb., od 5 m dolž. navzgor, I.a).

Zito

+ **Žitni trg** (12. t. m.) Na čičaški borzi je bila tendence včeraj zopet mlačnejša, pri čemer je decembarska pšenica popustila na 120½ centa. V Budimpešti je danes notirala pšenica za marec 22.85 — 22.86 penga. Pri nas so cene le nebstveno popustile.

+ **Ljubljanska borza** (12. t. m.) Tendence za pšenico in rž slaba, za koruzo in oves mirna. Zaključeno je bil 1 vag. koruze. Nudi se pšenica (slov. post. mlev. tar. pl. 30 dni): baška, 79 kg 245 — 247.5; 78 kg 242.5—245; 77 kg 238.5 — 240.5; sremška, 77 kg 235 — 237.5, slavonska, 77 kg 227.5 — 230; moka: »O« franco Ljubljana 370—375; koruza: baška, umetno sušena 195 — 197.5, po mlevski tarifi 192.5 — 195, času primerno suha 168.5 — 170; ječmen: baški 63/64 kg 187.5 — 190; oves: baški 192.5 — 195.

+ **Novosadska blagovna borza** (12. t. m.) Tendence mlačna. Promet: 14 vagonov pšenice, 31 vagonov koruze in 12 vagonov moke. Pšenica: baška 77 kg 190 — 195; 78 kg 192.5 — 197.5; baška polska 197.5 — 202.5; sremška 77 kg 182.5—187.5. Oves: 137.5 do 142.5. Ječmen: baški 122 — 127.5. Koruza: baška in sremška 102.5 — 105; s kakovostno garancijo 105 — 110; za december - januar 107.5 — 110; za marec, ladja Dunav 125 do 130; umet. suš. 127.5 — 132.5. Moka: baška »O« 305 — 310; »2« 275 — 280; »3« 235 do 240; »6« 185—190. Otrobi: 90 — 95. Krompir: beli 50 — 55.

+ **Dunajska borza za kmetijske proizvode** (11. t. m.) Pod vplivom vesti o slabši argentinski letini, je bila tendence na svetovnih tržiščih zopet nekoliko čvrstejša. Navzile temu pa se promet na dunajski borzi ni oživil. Tudi kupčije preko Brajlje niso bile pomembnejše. Za jugoslovensko politiko pšenico (ladja Brajla) zahtevajo 137 sh, dočim se ponuja denar, le pri 168 sh. Uradni tečaj so ostali v glavnem nesprenmenjeni.

Borze

12. decembra.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet slab. Le v devizah na Dunaj in Prago je bilo nekaj več potrebe. Tečaj so ostali v glavnem nesprenmenjeni. le deviza na

Občinski pogrebni zavod Trbovlje

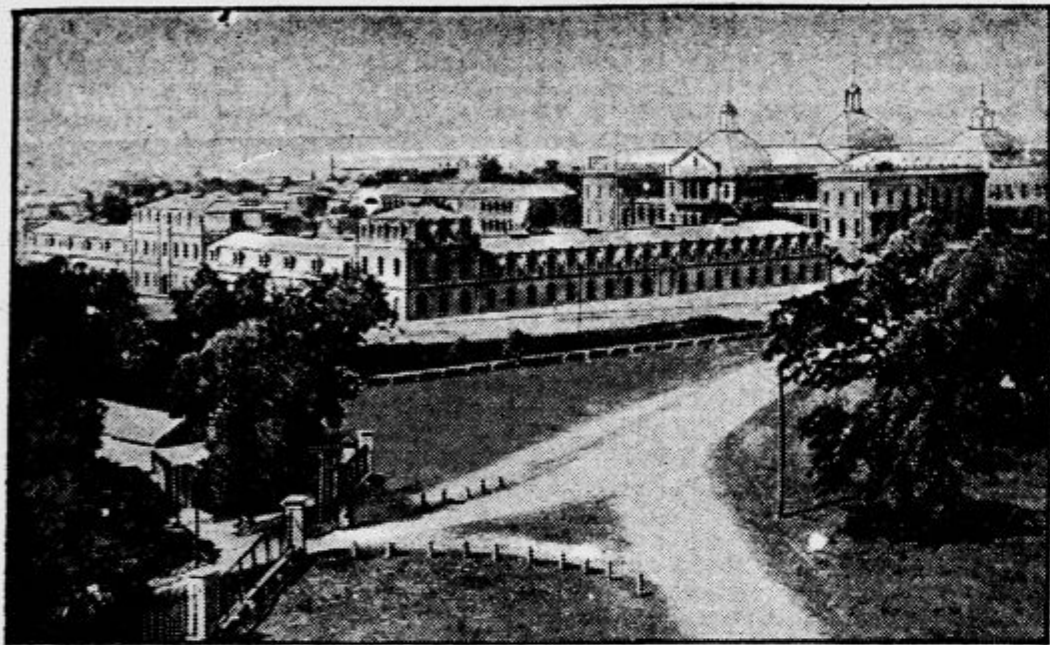
V globoki žalosti naznanjamo, da je naša srčno ljubljena, dobra soproga, mati, stara mati, sestra in teta, gospa

Marija Sušnik

posestnica in gostilničarka

v sredo, dne 11. t. m. po dolgi mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno v gospodu zaspala.

Iz življenja in sveta

K nemirom na otoku Haiti

Vredna palača v glavnem mestu Haitija Port-au-Prince. (Slika.) Združene države so poslale pred mesto vojni ladjo in več vojni letal, da ukroto nemire, ki so se razvili iz vsesplošne stavke delavcev. V spopadkih z ameriškim vojaštvom je bilo doslej ubitih 9 oseb in več težko ranjenih.

Zakaj je radij tako drag?

Brezvestno postopanje pečice sebičnikov, ki bogate nad mukami človeštva — Radij bi bil lahko dvajsetkrat cenejši

Pariski »Journal« je nedavno objavil daljšo razpravo znanega francoskega radiologa Dioskoridesa, ki strahovito obtožuje skupino belgijskih industrijcev, lastnikov afriških rudokopov v Gornji Katangi na ozemlju belgijskega Konga. Ti brezdušni izkoriščevalci zemeljskih bogastev afriške celine so ustanovili kartel, ki naj za vse večje čase vzdržuje cene radija na dosednji nedosegljivi višini. En gram radija stane

šest do osemsto tisoč frankov, časi se ta pretirana cena nikakor ne da utemeljiti z redkostjo te velokostne vrstine. Ko je gospa Curie-Skłodowska l. 1903. odkrila radij, je bilo treba 1.000 kg jahimovske smolnate rude, da se je na silno kompliciran način pridobila iz teh desetih ton materiala neznatna količina enega grama radija.

Od tedaj pa so našli po svetu na več krajih snovi, vsebuječe radij, zlasti na Švedskem, v Španiji, v Ameriki, osobito pa v Gornji Katangi, znani po svojih kositrovih in bakrenih rudnikih. Zaloga radija v Katangi je neizčrpna ter se smolnata radijeva ruda koplje obenem z rudo imenovanih

dveh kovin. V Katangi bi bilo mogoče pridobiti radij za desetino, da, celo za dvajsetino dosedanjih stroškov, tako da bi

en gram radija stal le kakih 40.000 frankov.

Trust industrijcev se opravičuje, češ da zato ne pridobiva radija iz vzporedno izkopane rude, ki leži in se začenja kot neizrabljena, ker je povpraševanje po radiju premajhno. Ta cinični odgovor brezvestnega trusta je resničen, kajti danes si lahko samo najbogatejše države lahko dovolijo izdatek 800.000 frankov za en gram radija. Ako pa bi njegova cena bila 40 tisoč frankov, kar je prava malenkost v primeri s koristnostjo te vrstine, bi si svoj gram radija lahko kupila vsaka večja bolnica.

Dobiček iz rudokopov v Gornji Katangi dosega za naše razmere skoro astronomske številke. Par sto delničarjev, po večini belgijskih bogatašev, si je l. 1927. razdelilo 125 milijonov frankov dobička, lani se je zvišala ta številka na 245 milijonov, pri čemer se je na razne odpise porabilo le 119 milijonov, kar zopet ni nič drugega nego zatajen dobiček. Letos se obeta izkoriščevalcem še vse večji dobiček. Ena delnica tega podjetja z imensko vrednostjo

500 frankov notira danes 195.000 frankov.

Treba je vpoštevati, da pri pridobivanju radija ne gre za snov, ki bi imela vrednost v industriji, marveč služi radij le v medicinski svrhe, da se olajšajo muke in ohrani življenje onim trpečim

stotisočem, ki boluje na raku.

Sredstva za nakup dragocene zdravilne vrstine grede predvsem iz javnih sredstev, iz ustanov posameznih človekoljubov in iz zbirke celih narodov, da se onemogoči pustošenje raka, ki je najhujši sovražnik človeštva. Zaradi pretirane cene radija umira v mukah na tisoče ljudi, ki bi jim bilo mogoče prožiti pomoč in rešitev, nekoliko nenasišni sebičnejši pa si grabi reizmerna bogastva. Ti delničarji bi morali pomisliti, da

vsak milijon njih dobička plačuje človeštvo

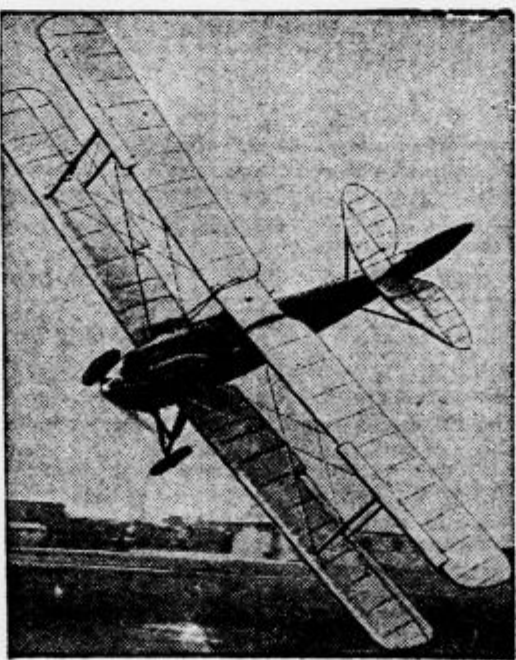
s smrtnimi mukami stotisočev, ki pa dajo leto za leto kot žrtve raka. Zoper to sramoto dvajsetega stoletja in toliko slavljene evropske civilizacije bi se moral zavzeti zdravstveni odsek Društva narodov in razbiti trust, ki tako brezdušno izrablja nesrečo človeštva v svoje koristiljubne namene.

Znamenit sodnik in prijatelj mladine odpuščen iz službe

Iz Denwerja (Združene države) poročajo, da so odzvali naslov sodnika znanemu Ben Lindseyu, bivšemu vodji mladinskega sodišča v Denwerju in propagatorju »tovariških zakonov«. Očitajo mu, da je za velik denar posredoval v neki zadevi, ki ni spadala v njegovo področje. Njegovi prijatelji pa trdijo, da gre za maščevalno dejanje kukluks-klanovcev (ameriških fašistov) ki ga imajo v želodcu zaradi njegovih svobodoumnih in človekoljubnih del o problemih moderne mladine, ki jo je povsod zagovarjal in ji skušal priboriti boljše in zmiselnije življenjske pogoje. Že prej enkrat so se bili kukluks-klanovci znesli nad njim, ko so dosegli, da so mu odtgnili delovna nje pri mladinskem sodišču.

Menih in njegova mati

V Modeni je našel mlad menih svoj mater po 20 letih. Mati, neka Andreiettijska, ga je kot nezakonskega sina takoj ob rojstvu zaupala nekemu tamošnjemu dobrodušnemu društvu. Neka kmečka družina ga je posinovila in skrbela zanj do njegovega 16. leta, ko je vstopil med dominikance. Ker so morali ugotoviti njegovo poreklo, predno bi mogel položiti svetočano prisego, se je podal v domačo vas, da poišče svojo mater. Štiri leta se je trudil brezuspešno, končno se je neki ženski zazdelo, da je podoben Andreiettijski, katero je poznala še iz mladih let. Tako je mladi menih po 20 letih vendarle našel svojo mater.

Dve sekundi preden trešč ob tla

Ta redki posnetek se je posrečil fotografu pri letalski nozgodbi blizu Sidneyja v Avstraliji. Letalec je odskočil že preje z letala in se je, kakor po čudežu, le neznatno poškodoval, letalo pa se je popolnoma zdrobilo.

Požarna katastrofa v ameriškem filmskem ateljeju

V newyorški filmski delavnici Manhattan Studio & Co., kjer je obenem nameščena velika izposojevalnica filmov, se je zgodila eksplozija, ki je v kratkem času uničila vso trinaestoposlovno stavbo. Nesreča se je zgodila baš v trenutku, ko so snemali neki plesni prizor in tako so poleg šestih drugih oseb zgorele tudi štiri plesalke. Več oseb pogrešajo, mnogo pa so jih prepeljali obupno ožgane v bolnišnico.

Tečna klavirica

V stettinski klavirnici so odkrili škandalozne zlorabe in goljufije. Iz klavirnice so razpečali velike množice z bacili jetike okuženega mesa, prodajali so ga zlasti norišnicam. V zadnjem času je v pomorjanskih norišnicah mnogo ljudi obolelo za jetiko in tako je prišla stvar na dan obenem z raznimi poverjavami, ki jih je izvršil klavirski ravatelj dr. Basel. Tega so aretirali.

Thomas Mann na potu v Stockholm

V švedski prestolnici se bo v teh dneh vršila slovesna predaja Nobelovih nagrad letošnjim nagradencem. Nagrada za literaturo je prisojena nemškemu pisatelju Th. Mannu, ki potuje v Stockholm v spremljavo svoje soproge.

Viljemu je trajala vojna še premalo časa

Bivši nemški cesar je dovolil zastopniku nekega angleškega lista pogovor, ki izdaja vso njegovo omejenost in popolno nepoznanje sveta in njegovih stremeljenj. Ko ga je novinar vprašal, zakaj je Nemčija izgubila vojno, je Viljem odgovoril, da ni nemško ljudstvo zaupalo slepo v Boga. Uprilo se je, da bi se postavilo v bran za svojo vero. Bilo je potrebno, da bi vztrajalo do zadnjega moža in do zadnje krogle. Zaupati bi moralo v Boga in se ne vdati skušnjavi Wilsonovih 14 točk. Dalje je bivši potentat izjavil, da smatra svojo usodo kot preizkušnjo iz nebes in jo prenaša vdano kakor Job. »Namesto da bi vladal ljudstvu, sadim rože. Poskušal sem, da bi upravljal svoje cesarstvo v večjo čast božjo in v tem zmislu upravljam sedaj svoje posestvo v Doornu. Morda me je Bog izbral, da bi svetu povedal resnico o vzrokih vojne. Tem nalogam posvečam ves svoj prosti čas podnevi in ponoči.« Kakor je videti, se Viljem z Bogom zelo dobro razume, čeprav je delal vse življenje hudicu v zadoščevanje.

Boljševiki proti inteligenci

Po vsej sovjetski Rusiji je opažati novo nastopanje boljševiških diktatorjev proti inteligentom. Stalin ne trpi nobene svobode misli in je naščuval sedaj GPU tudi proti sovjetskimi pesnikom in pisateljem. Tako so pregnali znanega komunističnega pisatelja Bilnjaka v Sibirijo, ker je v inozemstvu objavil več del, ki kremeljskim krogom niso po volji. Razumljivo, da vlada zaradi podobnih primerov med sovjetskimi literati veliko ogorčenje in strah, kajti GPU je dokazala že dovoljkrat, da ne pozna šale.

Razpoke, popokanje kože in rdeče lise bi pokazale najočarljivejše obraze, če bi jih

CRÈME SIMON

blagodejno ne obvarovala.

Ta odlična toaletna krema varuje vrhno plast ženske kože pred solncem, vetrom, hladom in mrazom.

PUDER & MILO SIMON - PARIS

Sovjeti proti filozofiji zapada

Gospa Krupskaja, vdova Lenina, ki je načelnica urada za vzgojo sovjetske mladine, je odredila, da se iz javnih knjižnic izločijo spisi filozofov: Platona, Kanta, Schopenhauera, Nietzscheja in Spencerja. Nedavno je gospa Krupskaja ukazala sožgati svete knjige treh velikih veroizpovedovalcev: krščansko sv. pismo, muslimanski koran in židovski talmud.

Mark Twain:

Moja ura

Moja lepa nova ura je šla poldrugo leto, ne da bi se prehitela ali ustavljala in ne da bi se ji v kolesju kaj pokvarilo. Končno sem prišel do tega, da sem smatral nje navedbe časa in ure za nemogočive in nje telesno sestavo in zgradbo njenega okostja za nemisljivo.

A tedaj sem pustil nekega večera, da se je stekla. Začel sem, kakor da bi bilo to nedvomno sel in naznanilo neke nesreče. Toda počasi se mi je povrnila dobra volja, nastavl sem jo na slopo srečo in kazal svojim slušnikom naj se izgovorijo.

Naslednjega dne sem stopil v delavnico najbližjega urarja, da bi jo naravnal natančno po času. Urar mi jo je vzel iz rok in se pripravil, da jo naravnal namesto mene. Potem je dejal:

»Gre za štiri minute nazaj — regulator je treba premakniti naprej.«

Skušal sem, da ga zadržim, skušal sem ga prepričati, da gre ura popolnoma pravilno. Pa ne: vse, kar je uvlečala ta zeljnata glava v človeški podobi, je bilo to, da gre ura za štiri minute nazaj in da je treba regulator pomak-

niti malce naprej. In tako je izvršil mirno in grozovito to sramotno dejanje, med tem ko sem jaz prestrašeno plesal okoli njega in moldeval, naj bi dal uri mir.

Ura je začela potem prehitovati. Vsak dan je šla malo naprej. Prvi teden je obolela za ljuto mrzlico in utrip se ji je zvišal na sto petdeset udarcev v minuti. Po dveh mesecih je ostavila vse ure v mestu maseč za seboj in je hitela za odlomek dneva preko trinaestih dni pred koledarjem. Bila je že v novembru in se je veselila prvega snega, ko je oktobrsko listje še šumelo v vetru. Pomaknila je dan, ko bi moral plačati najemnino, skleniti letne račune in podobne stvari tako hitro in porazno bližje, da je nisem več mogel mirno gledati.

Ponesel sem jo k urarju, da jo uravnajo. Ta me je vprašal, ali sem jo dal kdaj popraviti. Zaničal sem — ne, nikoli ni bila potrebna popravila. Iz njegovih oči se je zasvetila hudobna radost. Hitro je uro odprl, nastavil potem nekakšno majhno skodelico za kooke na oko in si ogledoval kolesje. Dejal je, da jo je treba očistiti in namazati in razen tega regulirati — čez kakšen teden naj se vrnem.

Ko je moja ura očistil, namazal in

izreguliral, je šla takoj počasi, da je tik takala kakor ure na stolpih. Začel sem zamujati vlake, na vsak sestanek sem se zakasnel; ura mi je podaljševala roke za izplačevanje monic; polegoma sem spлавil v prejšnji dan, potem v predčerašnjega; nato v pretekli teden in počasi me je obšel občutek, da se potepam čisto osamljen skozi predpretekli teden in da sem izgubil svet iz oči.

Zdelo se mi je, da čutim nekakšno tovariško nagnjenje do mušij v muzeju in nekakšno potrebo, da bi se z njimi pogovarjal o novicah. Spet sem stopil k urarju.

Med tem ko sem čakal, je moja ura vso razložil in potem je dejal, da je »vraj otekel«. Zagotovil me je, da ga lahko v treh dneh spravi na običajni obseg. Po tej operaciji je ura tekla »povprečno« dobro, a to je bilo tudi vse. Polovico dneva je šla kakor uročevana hudobnost in je tako lajala, hropela, kihala, srčala in smrčala, da od vseh teh motenj nisem »sišal« lastnih misli; in dokler je to trajalo, ni bilo v vsej deželi ure, ki bi se mogla kosati z njo.

Ampak ostanek dneva se je spet zakasnevala in potratila toliko časa, do-

kler je niso dohitele vse ure, ki jih je bila ostavila za seboj. In tako je prispejala po pretekli štiri in dvajsetih ur končno čisto točno ob pravem času na pravo mesto. Kazala je v srčno pomerno povprečno pravilni čas in nihče ne bi mogel reči, da ni storila svoje dolžnosti.

Toda vsak korektni povprečni čas je kaj dvomljiva čednost za uro in tako sem ponesel to orodje druzemu urarju. Dejal je, da je zlomljeno pero. Dejal sem, da me zelo veseli, če ni nič hujšega. Po pravici povedano, še pojma nisem imel, kaj bi bilo to, toda napram tujemu človeku se nisem hotel pokazati nevednega. Popravil je pero; a kar je ura pridobila v tem pogledu, je izgubila v drugem. Nekaj časa je šla, nekaj časa stala, in potem je nekaj časa spet šla itd., pri čemur si je odmoro izbirala čisto poljubno. In vsakokrat, kadar se je sprožila, me je sunilo kakor stara puška. Nekoliko dni sem si batiral prsi, končno pa sem uro ponesel k drugemu urarju.

Ta jo je razdrl v same kosčke in vrtil podrtine pod svojim povečevalnim steklom sem in tja; in potem je dejal, da teži krivda na nihalniku. Popravil ga je in spravljal uro v tek. Sedaj je opravljala svoje delo izvrstno — samo

Avtomati za znamke v Pragi

V Pragi so uvedli te dni zanimivo ameriško novost: avtomate za izdajanje znamk, prav za prav šele dva avtomata. Stojita v veži praške glavne pošte in delujeta vsak čas, podnevi in ponoči. V aparat vržeš novček za 50 st ali 1 Kč in spodaj se prikaže znamka primerne vrednosti. Takšni avtomati so se obnesli še povsod, kjer jih že imajo, pa se bodo tudi v Pragi.

Učinki prohibicijskega zakona

Kakor poročajo iz Amerike, so tam v času od 1. julija 1928. do 30. junija letošnjega leta aretirali policisti 66.195 oseb, ker so prekršile prohibicijske zakone, poleg tega pa so še prohibicijske oblasti posameznih unijskih držav zašile 11.156 oseb. Takšne žrtve niso imeli niti v času, ko je smel vsak Američan prodajati in uživati alkohol po mili volji.

Usta i grlo

so najlažji pot, po katerem prihajajo klice bolni v naše telo. DECO, ki pokaže soje, obvaruje najzanesljiveje prehlada, nabora in influence ANACOT - PASTILE dr. Wandera.

Dobivajo se v vseh lekarnah. Varujte se preprarov, ki v poslednjem času posnemajo Anacot-pastile!

Radio

Izvirček iz programov

Petek, 13. decembra.

LJUBLJANA 12.30: Reprodukcijska glasba. — 13: Napoved časa, borze, reprodukcijska glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 18.30: Predavanje o zadružništvu. — 19: Gospodinska ura. — 19.30: Italijanska. — 20: Delavski večer. — 21: Koncert radio-orkestra. — 22: Napoved časa in poročila.

Sobota, 14. decembra.

LJUBLJANA 12.30: Reprodukcijska glasba. — 13: Napoved časa, borze, reprodukcijska glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 18.30: Esperanto. — 19: Potovanje po Španiji. — 19.30: Nemščina. — 20: Verdijska opera »Aida« na gramofonskih ploščah. — 22: Napoved časa in poročila. — Koncert radio-orkestra.

BEograd 12.30: Reprod. glasba. — 12.45: Koncert radio-koarteta. — 18: Popoldanski koncert orkestra. — 20: Operni večer. — 21: Enodielanka. — 22: Poročila. — 23.10: Godba na ples. — ZAGREB 12.30: Reprodukcijska glasba. — 17.30: Godba na ples. — 20.30: Koncert komorne glasbe. — PRAGA 16.30: Jazz-band. — 19.05: Zabeležen program. — 20.30: Koncert Češkega kvarteta. — 21.35: Poljudne arje. — 22.20: Koncert latinske godbe. — BRNO 16.30: Premos iz Prage. — 17.30: Pevski koncert. — 19: Program iz Prage. — 22.20: Koncert vojaške godbe. — VARŠAVA 19.25: Reprod. glasba. — 20.05: Klavirski koncert. — 21.15: Latinska glasba. — 23: Godba na ples. — DUNAJ 11: Popoldanski koncert. — 15.45: Koncert orkestra. — 18.30: Koncert ruske glasbe. — 20.40: Drenski večer. — 22: Jazz-band. — BERLIN 16: Latinska glasba. — 19.30: Šahinjska gramofonskih ploščah. — 20: Program iz Breslawa. — Godba na ples. — FRANKFURT 16: Koncert iz Stuttgarta. — 19.30: Koncert tria. — 20.15: Mešan program. — Godba na ples. — LANGENBERG 17.30: Večerni koncert. — 20: Zabeležen večer. — Nočni koncert in ples. — STUTTGART 15.30: Popoldanski koncert. — 20.15: Mešan program iz Dortmund. — 22.25: Zabeležen program in godba na ples. — BUDIMPEŠTA 9.15: Koncert vojaške godbe. — 12.05: Koncert salonskega orkestra. — 17.40: Koncert italijanske operne glasbe. — 19.30: LONDON 20.30: Mladinski koncert. — 21: Orkestralni in pevski koncert. — 22.35: Mešan program. — Godba na ples.

Kulturni pregled

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.

Začetek ob 20.

Petek, 13.: Zaprtlo.
Sobota, 14.: Don Carlos. Premijera. Izven.
Nedelja, 15.: Janeček - Nosanček. Mladinska predstava. Znižane cene. Izven.
— Ob 20.: Don Carlos. Izven.

Ponedeljek, 16.: Velika abeceda. C.

LJUBLJANSKA OPERA.

Začetek ob pol 20.

Petek, 13.: Gorenjski slavček. B.
Sobota, 14.: Marmelle Nitouche. Opereta.
Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.
Nedelja, 15.: Gorenjski slavček. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.
— Ob pol 20.: Tičar. Opereta. Premijera. Izven.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Petek, 13. ob 17.: Pohujšanje v dolini šent-florjanski. Dijaska predstava. Dijaska cene.

Sobota, 14.: Velika abeceda. Kuponi.
Nedelja, 15. ob 15.: Zupan Stilonovski. Kmečka predstava. Globoko znizane cene. — Ob 20.: Wormski orožar. Znižane cene. Kuponi.

SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.

Začetek ob 20.15.

Sobota, 14.: Prisega ob polnoči.

Nedelja, 15.: Prisega ob polnoči.

Nemški prevod Cankarjeve

«Hiše Marije Pomočnice»

Kakor smo na kratko že zabeležili, je izšla zalozba Nietzschea na Dunaju in v Leipzigu že drugo hujšo prevodov iz del Ivana Cankarja »Das Haus zur Barmherzigen Mutter« Gottes. Kakor je bilo »Hlapcu Jerneju« pridenjani nekaj drobnih črtic, ki so še neznane zarile duhovni profil avtorja glavne novele, spremljajo tudi »Hiše Marije Pomočnice« še nekateri značilni spisi. Predvsem »Moje življenje« v celoti, spisi, ki ne bo približal nemškemu čitatelju samo Cankarja, marveč sploh Slovence. Tako bo zlasti peto poglavje, ki govori o ljubljani, zapustilo poleg čisto umetniškega tudi nacionalno - psihološki vtisk. (Pohvalno je omeniti, da prevajalica ni nadomestila slovenskega imena z nemškim, kar je sicer literarno pravilno, a se žal haš v nemških spisih tolkkrat krši). Razen Cankarjeve avtobiografije so prevedene iz iste zbirke črtice »Skodelica kave«, »Tvoja učenost«, »Večerna molitev« in »Pred krčmo«.

»Hiše Marije Pomočnice« in ostalo je prevela zopet ga. G. Jirku. Njene prevajalske sposobnosti smo na tem mestu poudarili že v poročilu o prevodu »Hlapca Jerneja«. Omeniti je fe, da je »Hiše Marije Pomočnice« na nekaterih mestih nebstveno skrajšana. Revljanski kritiki se bo nudila prilika, da zavzame stališče k temu Založba Nietzschea je izdala to knjigo v enaki izvedbi kot »Hlapca Jerneja« (v nakladi 5000 izvodov). Z izdajo dveh knjig Ivana Cankarja se je brez dvoma pridobila častno zaslug za zbljevanje med Jugoslaveni in Nemci, poenostavitelj, ki je zahtevalo od novega založništva precej poguma. Mi ga hvaležno kvitiramo.

Uvod knjigi »Das Haus zur Barmherzigen Mutter Gottes« je spisal Fritz von Haniel. Tu omenja, da je Cankar na Dunaju pogosto obiskoval otroško bolnico; ob pogledu na bolne, majhne pohabljenke deklice, ki so ležale na svojih belih posteljah in veselo pričakovale smrti odrasle, se je zganilo v njem nekaj mehkega, žalostnega, slo-

Zahvala.

Za izkazano sočustvovanje ob smrti naše nepozabne mame, gospe

Františke Korun

izrekamo vsem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti ter jo počastili s cvetjem, srčno hvale.

Sv. Peter v Sav. dolini,
dne 12. decembra 1929.

ZALUJOČI OSTALI

Kožuhasta volna

načinješa za sport. Tudi so došli moderni in smyrna vzorci za preproge, kakor tudi volna v vseh barvah.

TONI JAGER

Ljubljana, Dvorni trg 1.

dobro strojnik. Skrbno je preiskal vse dele stroja, prav kakor so delali drugi urarji, in potem je podal z isto takšno prepričevalnostjo svoje mnenje.

Dejal je:

»Preveč pare nareja, morali bi obestiti Monkyjev privlač na varnostno klopico.«

Pri tej prici sem mu raztrščil lobanjo in ga dal pokopati na svoje stroške. Moj stric Bill (žal, je že mrtev!) je imel navado reči, da je dober konj dober konj, dokler ni prvič zbežal, in dobra ura je dobra ura, dokler je ni bobil kakšen popravljač v roke. In navado je imel začuden vprašati, kaj neki postanejo vsi ti loncevezi, puškariji, čevljarji in podokvati, ki jim gre slabo; pa na to mu ni mogel nikoli nihče odgovoriti.

Urarski pomočnik

samostojen delavec, večje malega in velikega dela kakor tudi zlatarskih opravil, dobi stalno nameščenje. Nastop čim prej. Ponudbe poslati na Janko Hoffman nasljednici, Karlovac.

vanskega. Pisec končuje svoj predgovor tako-le:

»Lahko bi mislili, da je »Hiša Marije Pomočnice« ena tistih čudovitih nežnih pesniških stvaritev, ki niso ustvarjene za to, da bi bile prelite v toge, mrtve črke in da bi nastopile pot povsodkanjučega razširjenja. Če pa se je to v tem primeru vendarle zgodilo, je izšlo iz občutja, da se vse življensko mora vrniti k življenskemu in da se to, kar pride iz srca, mora zopet razodeti v arhiv.«

Knjiga se naroča pri »Tiskovni zadrugi« v Ljubljani. Zaradi globoke notranje lepote in vzorne opreme je primerna tudi kot bogato darilo znanec in nemških krogov. Ne prikrivamo si, da utegeto take knjige izvršiti med Nemci, ki žive v naši sredi ali ki prihajajo z nami v stike, tisto propagando, ki je tem bolj dragocena, čim boljše sega: propagando v srebi!

»Zdravniški Vestnik«. Izšla je 9. — 10. številka »Zdravniškega Vestnika«, edinega slovenskega medicinskega časopisa, ki je z dosedanjimi številkami tudi lajškim krogom lepo pokazal znanstveno višino našega zdravništva. V tej številki je med drugim objavljen članek vseuč. rektorja dr. M. Dolenc »Pregled za zdravniške najvažnejših določb novega kazenskega zakonika«. Znanj onkolog dr. I. Cholewa je prispeval razpravo »Kemobiologija in citokemija rak«. dr. Fr. Debevc pa je zaključil »Umetnost zdravljenja s tuberkulino«. Dr. Vladimir Guzelj je avtor razprave »Patologija in terapija ščitnice«. Članek »Napredki narkoze in anestezije« je razumljiv tudi laiku, v rubriki »Književnost in referativ« čitamo simpatično oceno Pupinove avtobiografije »Od priseljenca do izumitelja«. v kromiki pa vse polno splošno zanimivega družboja V. Govornik je zaključek zelo zanimive, tudi izobraženemu laiku namenjene razprave dr. Fr. Derganca »Poljsak in Zeile«. Iz istega peresa poteka filozofski drobšč na koncu zvezka. S to številko je letnik zaključen. Z novim letom 1930 začne »Zdravniški Vestnik« izhajati kot samostojno glasilo; uredništvo je prevzel namesto primarja dr. Derganca univ. docent dr. A. Košir.

Večer beograjskih književnikov v Valjevu. V Valjevu se bo vršil 15. t. m. prvi takšni literarni večer, ki kot dokaz vodno večjega zanimanja za književnost zasluži, da ga zabeležimo. Na tem večeru bodo sodelovali naslednji beograjski pisatelji: Cima Pandurović (pesmi), Momčilo Milošević (pesmi), Velmar Janković (proza), Josip Kulundžić (odlomke iz drame), Borivoj Stojković (esej o najmlajši liriki) in član beograjske drame Plavović (recitacije).

Posmrtno izdanje Vojnovičeve drame. V beograjski francosko - srbski knjižarni A. M. Popovića je izšla doslej v celoti še neobjavljena drama pokojnega Ive Vojnovića »Prolog nenapisane drame«. Kakor smo že zabeležili, je ta drama že prevedena v francosko in jo nameravajo v Parizu uprizoriti.

Nov mednarodni gledališki časopis. V Parizu je pravkar izšla prva številka mednarodnega gledališkega časopisa z naslovom »Bravoc«. Direktor je znani gledališki kritik Jacques Tery, glavni urednik pa dramatik André Lang. »Bravoc« je pritegnil v svoj sotrudiški krog najpomembnejše gledališke teoretike in praktike v Franciji in inozemstvu. V uvodnem članku piše Jacques Tery: »Ni krize ali nazadovanja gledališča. Še nikdar ni bilo toliko ree nadarjenih avtorjev kakor danes. Naša doba je polna bogastva in raznoterosti. Še nikdar si niso dobri gledališki komadi pridobivali toliko uspeha in tako prijaznega sprejema kot v našem času. Skupno a kinematografom, ki je lahko nevaren samo slabi drami, bo gledališče nadaljevalo svojo slavno in pomembno umetniško pot.«

Pasijonske igre v Oberammergau. Listi beležijo, da so večino vstopnic za pasijonske igre, ki se vrše običajno v juliju in avgustu, že zdaj kupili — Američani. Zaradi tega se prireditelji bavijo z mislijo, da bi razširili dobo iger na čas od maja do septembra.

Sokol

Sokolska župa Ljubljana. Na podlagi pooblastila župne odbora se je, določilo župno starišinstvo na svoji seji 11. t. m. za izredno skupščino JSS 15. t. m. v Beogradu naslednjo delegacijo: starosta br. Nande Marolt, načelnik br. Stane Vidmar, tajnik dr. Stane Flegar, prosvetar br. Ivan Prosenec in bratje: Verij Švajcar, Franjo Medič, Lev Čebular, inž. Kajetan Kavčič, Rudolf Žitnik in Ljudevik Mlakar. Delegacija odpotuje v Beograd v soboto 14. t. m. z večernim brzovlakom.

Sedanje stanje jugoslovanskega Sokolstva. Jugoslovanski sokolski savez šteje glasom zadnjih statistik približno 47.000 članstva, okrog 10.000 naraščaja obeh spolov in skupno 18.000 sokolske dece. Število pripadnikov bi bilo torej računati na okroglo 75.000 oseb. K tem pa moramo pristeti še znatno število organiziranih selskih Sokolov po krajih, kjer drugače razmere še niso ugodne za osnove pravega sokolskega društva. To je razvidno tudi iz števila društev, ki jih je za Jugoslavijo okoli 450 razmeroma malo. Društva so združena v 23 sokolskih župah, od katerih ima 5 svoj sedež na ozemlju Dravske banovine, in sicer v Celju, Kranju, Ljubljani, Mariboru in Novem mestu. Gostota sokolskih društev je tukaj največja, število članstva največje in omenjenih župah ceniti na preko 17.000, z naraščanjem in deco pa lahko cenimo Sokolstvo v Sloveniji na okroglo 24.000 oseb.

Iz delovanja češkoslovanskega Sokolstva v Ameriki. Poleg velikega zveznega zleta v Chicago so priredile župe tudi nekaj župnih zletov. Zapadna župa je imela zlet v Omaha, kjer je nastopilo 90 članov in 75 članice pri prostih vajah. — Zelo dobro se je posrečilo »Slovanska danc« v Sacramento v Kaliforniji ob sodelovanju češkoslovanskega in jugoslovanskega Sokolstva, kjer se je vršil nastop Sokolstva pred 50.000 gledalci. Telovadbi je prisostvoval tudi guverner, Kalifornije, Young. — Ameriška sokolska društva gredo poleti korporativno na letovanje. To se je zgodilo tudi letos. Prvič pa se je na teh letovanjih gojilo tudi streljanje v loke, ki so se ga vsi zelo živahno udeleževali, saj je tudi prav gotovo lep in krasen sport, ki bi ga kazalo tudi pri nas vpeljati.

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelke »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492.

Službe dobi

Soier
izkušen mehanik, trossen in zanesljiv vozač, se pod 24 let star, dobi takoj mesto k tovornemu vozu. Predstaviti se je v trgovini Ignace Andrašić, Kras. 43745

Prodajalco
s čezlo, dobro moč s najmanj dveletno prakso, sprejme takoj Jos. Piemontali — Planina nad Sevnico 43878

Navijalec
samostojen in izkušen dobi stalno mesto. Ponudbe na naslov: Emil Perles — Oeljek. 43833

Mladega brivskega pomočnika
s vso opremo v hiši in plačo po dogovoru sprejme takoj Jos. Golob, brivski salon za dame in gospode v Ormožu. 43828

Stenografinja
perfektno v slov., obhrovi, in nemšk. jeziku, po možnosti s prakso pri elek. strojništvu, podjele, razno prevodno moč sprejme. Ponudbe na oglasni oddelke »Jutra« pod šifro »Stenografinja«. 43894

Monterje
za postavljanje glinastih peči, izkušeni, strokovni, delavci keramičnega podjetja Stanko Hauptmann, Ljubljana-Poljana. 43766

Graverja
sprejemam pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na naslov: D. Barth, Novi Sad. 43809

Služkinje
otročke varušnje, natakarice za kafe, kuharice, dobri delavci, dobi takoj Jos. Golob, brivski salon za dame in gospode v Ormožu. 43828

Stavbena risarja
sprejemam v stalno službo. Prednost imajo s čezlo in tehnično izob. Plačo po dogovoru. Nastop takoj. Ponudbe pisarno na oglasni oddelke »Jutra« pod šifro »Risarje«. 43897

Učence
s brano in stavljanjem v hiši sprejme takoj Jos. Golob, brivski salon za dame in gospode v Ormožu. 43828

Žagarja
na elektrotrgo sprejme s čezlo in tehnično izob. Plačo po dogovoru. Nastop takoj. Ponudbe pisarno na oglasni oddelke »Jutra« pod šifro »Žagarja«. 43897

Učence
s brano in stavljanjem v hiši sprejme takoj Jos. Golob, brivski salon za dame in gospode v Ormožu. 43828

Učence
s brano in stavljanjem v hiši sprejme takoj Jos. Golob, brivski salon za dame in gospode v Ormožu. 43828

Učence
s brano in stavljanjem v hiši sprejme takoj Jos. Golob, brivski salon za dame in gospode v Ormožu. 43828

Učence
s brano in stavljanjem v hiši sprejme takoj Jos. Golob, brivski salon za dame in gospode v Ormožu. 43828

Učence
s brano in stavljanjem v hiši sprejme takoj Jos. Golob, brivski salon za dame in gospode v Ormožu. 43828

Učence
s brano in stavljanjem v hiši sprejme takoj Jos. Golob, brivski salon za dame in gospode v Ormožu. 43828

Učence
s brano in stavljanjem v hiši sprejme takoj Jos. Golob, brivski salon za dame in gospode v Ormožu. 43828

Učence
s brano in stavljanjem v hiši sprejme takoj Jos. Golob, brivski salon za dame in gospode v Ormožu. 43828

Učence
s brano in stavljanjem v hiši sprejme takoj Jos. Golob, brivski salon za dame in gospode v Ormožu. 43828

Učence
s brano in stavljanjem v hiši sprejme takoj Jos. Golob, brivski salon za dame in gospode v Ormožu. 43828

Učence
s brano in stavljanjem v hiši sprejme takoj Jos. Golob, brivski salon za dame in gospode v Ormožu. 43828

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje ali kako družo informacijo tičečo se malih oglasov naj priloži v znamkah 2 Din sicer ne bo prejel odgovora! 2 Din

CENE MALIM OGLASOM:

Zenitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je uposlato obnemem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. St. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Službe dobi

Soier
izkušen mehanik, trossen in zanesljiv vozač, se pod 24 let star, dobi takoj mesto k tovornemu vozu. Predstaviti se je v trgovini Ignace Andrašić, Kras. 43745

Prodajalco
s čezlo, dobro moč s najmanj dveletno prakso, sprejme takoj Jos. Piemontali — Planina nad Sevnico 43878

Navijalec
samostojen in izkušen dobi stalno mesto. Ponudbe na naslov: Emil Perles — Oeljek. 43833

Mladega brivskega pomočnika
s vso opremo v hiši in plačo po dogovoru sprejme takoj Jos. Golob, brivski salon za dame in gospode v Ormožu. 43828

Stenografinja
perfektno v slov., obhrovi, in nemšk. jeziku, po možnosti s prakso pri elek. strojništvu, podjele, razno prevodno moč sprejme. Ponudbe na oglasni oddelke »Jutra« pod šifro »Stenografinja«. 43894

Monterje
za postavljanje glinastih peči, izkušeni, strokovni, delavci keramičnega podjetja Stanko Hauptmann, Ljubljana-Poljana. 43766

Graverja
sprejemam pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na naslov: D. Barth, Novi Sad. 43809

Služkinje
otročke varušnje, natakarice za kafe, kuharice, dobri delavci, dobi takoj Jos. Golob, brivski salon za dame in gospode v Ormožu. 43828

Stavbena risarja
sprejemam v stalno službo. Prednost imajo s čezlo in tehnično izob. Plačo po dogovoru. Nastop takoj. Ponudbe pisarno na oglasni oddelke »Jutra« pod šifro »Risarje«. 43897

Učence
s brano in stavljanjem v hiši sprejme takoj Jos. Golob, brivski salon za dame in gospode v Ormožu. 43828

Žagarja
na elektrotrgo sprejme s čezlo in tehnično izob. Plačo po dogovoru. Nastop takoj. Ponudbe pisarno na oglasni oddelke »Jutra« pod šifro »Žagarja«. 43897

Učence
s brano in stavljanjem v hiši sprejme takoj Jos. Golob, brivski salon za dame in gospode v Ormožu. 43828

Učence
s brano in stavljanjem v hiši sprejme takoj Jos. Golob, brivski salon za dame in gospode v Ormožu. 43828

Učence
s brano in stavljanjem v hiši sprejme takoj Jos. Golob, brivski salon za dame in gospode v Ormožu. 43828

Učence
s brano in stavljanjem v hiši sprejme takoj Jos. Golob, brivski salon za dame in gospode v Ormožu. 43828

Učence
s brano in stavljanjem v hiši sprejme takoj Jos. Golob, brivski salon za dame in gospode v Ormožu. 43828

Učence
s brano in stavljanjem v hiši sprejme takoj Jos. Golob, brivski salon za dame in gospode v Ormožu. 43828

Učence
s brano in stavljanjem v hiši sprejme takoj Jos. Golob, brivski salon za dame in gospode v Ormožu. 43828

Učence
s brano in stavljanjem v hiši sprejme takoj Jos. Golob, brivski salon za dame in gospode v Ormožu. 43828

Učence
s brano in stavljanjem v hiši sprejme takoj Jos. Golob, brivski salon za dame in gospode v Ormožu. 43828

Učence
s brano in stavljanjem v hiši sprejme takoj Jos. Golob, brivski salon za dame in gospode v Ormožu. 43828

Učence
s brano in stavljanjem v hiši sprejme takoj Jos. Golob, brivski salon za dame in gospode v Ormožu. 43828

Priletno žensko

ki bi opravljala vsa hišna dela in kuhala za 3 osebe ter gospodinjila, sprejemam takoj. Ugodna plača po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 43941

Iščemo generalne zastopnike
v vseh večjih mestih, evropske pokrajine, za naš patentirani

Oltwald držalec koncepta
(montiran nad pisalnim strojem) zajedno s prevzetjem rajon. skladišča

Dekle
pridno in poslušno, ki bi opravljala vsa hišna dela in kuhala za 3 osebe, sprejemam takoj. Ugodna plača po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 43941

Trgovski potniki
za sprejemanje naročil, plačevanje obveznosti, posredovanje pri poslovanju. Ponudbe na oglasni oddelke »Jutra« pod »Posredništvo«. 43945

Obrača se pažnja
zastopnikom in podzastopnikom da dobe najugodnejše pogoje za prodajo izdelkov v lastni hiši ali v hiši svojih znancev. Ponudbe na oglasni oddelke »Jutra« pod »Posredništvo«. 43945

Šivilja
sprejme po niski ceni v delo obleke in perila. Cenj. damam se najvišjeje priporoča Marija Šopotnik — Rožna dolina, cesta VII/4. 43948

Dober prekaževalec
vajan tudi močnejšim delom, sprejme po niski ceni v delo obleke in perila. Cenj. damam se najvišjeje priporoča Marija Šopotnik — Rožna dolina, cesta VII/4. 43948

Trgovski pomočnik
agilen, mlad, pošten, sprejme po niski ceni v delo obleke in perila. Cenj. damam se najvišjeje priporoča Marija Šopotnik — Rožna dolina, cesta VII/4. 43948

Prodam
hrastove odpadke od parketov ima stalno zalogo in jih anudi v vsaki količini tvrdika J. Poganič, Škofja Loka — ob kolodvoru. 43966

Parni kotel
4 atm. pritiska, takoj na prodaj, v celoti v oglasnem oddelku »Jutra«. 43967

Kopirno prešo
in kuhinjsko na plin (robo) prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 43969

Državno zastavo
popolnoma novo, 12 m dolgo in 3 m široko prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 43968

Radio
irritiran, ključevni, takoj na prodaj, v celoti v oglasnem oddelku »Jutra«. 43969

Radio-aparat
irritiran, ključevni, takoj na prodaj, v celoti v oglasnem oddelku »Jutra«. 43969

Kupim
mah

Bukova drva
kupujem družba »Kuriv« — Ljubljana, Dunajska c. 33. 43907

Mahovino
hrasta ali aliv, do 10 m visoke, kupujem, posebej v zori cene, na naslov: G. Hoffmann & Co., Zagreb, Berislavčeva 3. 43880

Hrastov mah
do 10 m visoke, kupujem, posebej v zori cene, na naslov: G. Hoffmann & Co., Zagreb, Berislavčeva 3. 43880

Šivilja
sprejme po niski ceni v delo obleke in perila. Cenj. damam se najvišjeje priporoča Marija Šopotnik — Rožna dolina, cesta VII/4. 43948

Dober prekaževalec
vajan tudi močnejšim delom, sprejme po niski ceni v delo obleke in perila. Cenj. damam se najvišjeje priporoča Marija Šopotnik — Rožna dolina, cesta VII/4. 43948

Trgovski pomočnik
agilen, mlad, pošten, sprejme po niski ceni v delo obleke in perila. Cenj. damam se najvišjeje priporoča Marija Šopotnik — Rožna dolina, cesta VII/4. 43948

Arhur Bernades

BELFEGOR

Pustolovski roman

DRUGI DEL

Zaprí je vrata za seboj, jih zapahnil, prižgal lestenec, utrnil svojo svetiljko, jo položil na mizo, oprezno pogledal okoli sebe in stopil h knjižnici.

Vzel je iz sredine nekaj knjig, jih stisnil pod desno pazduho, potegnil iz žepa predmet, ki ga je porinil za usnjate vezbe, kar jih je bilo ostalo na polici, in postavil knjige nazaj...

Nato je stopil k Bellegardeovi pisalni mizi, izbral enega izmed svojih vetrihov, ga vtaknil v ključavnico in jo brez najmanjšega truda odklenil.

V ta predal je položil najprej svežer pisem, nato pa železni okov, ki ga je bil odrežal z renesančnega kovčega...

Skrbno je zaklenil predal, prižgal električno svetiljko, utrnil lestenec, odšel iz sobe v predsobje, iz predsobja v vežo, obrnil v vratih ključ in s krepkim glasom zaklical pred vratarjevo ložo: »Vrvice, prosim!»

Zapah je tresnil in naš grbec je bil na cesti... Z dolgiimi koraki je odhitel k šoferju, zlezel k njemu na sedež... in voz je edbrečal v noč...

4. poglavje.

Prvi žarki dnevne svetlobe so padali skozi okna Louvra. Pred rfo je izginjala tema, ki je obdajala neizmerne umetnostne zaklade. Dnevni pazniki so nastopali službo in zamenjavali svoje nočne tovariše. Le-ti so se bili po navodilu muzejskega ravnateljstva, ki ga je bil Menardier tako poučil, na svojih obhodih ognilj dvorane barbarskih bogov, da ne bi vzbudili opreznosti zagonetne prikazni. Med tem ko se je zamenjana partija razhajala počivat, se je

nova razkropila po muzejskih sobanah, katere jim je bilo nadzorovati. Naslednik Pierra Gautraisa, mlad človek z imenom Albert Droquin, ki je bil šele nekaj mesecev v službi muzejske uprave, je krenil s tovarišem, ki je že dolgo služil, v galerijo antik. Oče Bizot je bil starejšna paznikov, katerim je bilo poverjeno nadzorovanje Melske Afrodite in drugih umetnin v okolici tega kipa. Ko sta se približala dvorani barbarskih bogov, se je Droquin ustavil, rekoč:

»Oče Bizot, ali se vam ne vidi, da tu nekam čudno diši?«

Stari paznik je potegnil zrak v nosnice.

»Meni ne!«

»Jaz pa pravim, da... Človek bi rekel, da je nekdo odprl le-karnarsko steklenko.«

Stopil je v dvorano in dejal:

»Odtod prihaja!«

A tisti mah je vzkliknil.

Pravkar je bil zagledal Menardierja in njegova nadzornika, ki so negibno ležali na tleh, še vedno v tistem položaju, v katerem so jih bili pustili Belfegor in njegova dva pomagača.

»Oče Bizot!« je zajecjal... »Oče Bizot, poglejte!...«

Paznika sta premagala prvo razburjenje in priskočila k Menardierju, ki sta ga takoj spoznala. Prepričala sta se, da pravilno sope in samo globoko spi, kakor tudi njegova dva agenta.

Stari paznik se je prvi umiril in vzkliknil:

»Skoči brž in obvesti gospoda konservatorja!«

Droquin je planil venkaj, a Bizot se je sklonil k Menardierju, ki se je pravkar dramil iz svojega svinčenega sna. Več paznikov, ki so začuli klicanje tovarišev, je priteklo na lice mesta. Nekateri so se zbrali okoli policistov, drugi pa so obstali pred votlino, ki je zevala tam, kjer je bil še včeraj podstavek Belfegorjevega kipa. Vzklikali in kričali so vsi vprek.

»Razbojnik!« — »Lopov!« — »To pot je pobil kar tri na mah!«

»Ne, ne,« je popravil oče Bizot, ki edini ni bil izgubil pameti, »saj vidite, da so živi!«

In res so se Menardier in njegova dva moža budili iz omotice in kazali znake življenja. Glavni konservator Lavergne in njegov namestnik Rabusson, ki ju je bil Droquin v naglici obvestil, sta prihitela v dvorano. Menardier, ki je še težko dihal, je jel odpirati obrvi. S pomočjo dveh paznikov je vstal; njegov obraz je bil ves prepaden... Dvakrat, trikrat si je potegnil z roko po čelu in zamrmral:

»To je blazno!... To je nezmislivo! Ali se mi je sanjalo?...«

Naglo se je ozrl na ostala dva nadzornika, ki sta se po malem osveščala. Lavergne je pristopil k Menardierju in ga vprašal:

»Kaj se je pa zgodilo?«

»Oh, vi ste, gospod konservator?« je zamrmral policist z negotovim glasom človeka, ki se je vzbudil iz globokega, dolgega spanja.

»Da, prijatelj. Zberite se in govorite... Ali ste videli prikazen?«

»Videl, gospod konservator, in kolnem se vam, da sem mislil: moja poslednja ura je prišla.«

To priznanje iz ust moža, o katerem so po pravici trdili, da ga je sam pogum in poštenje, je šlo vsej njegovi okolici globoko do živega.

Menardier je nato ob molku vseh ostalih pripovedoval svoj nočni doživljaj in končal z besedami:

»Že sem mislil, da ga imam... Če bi bil vse to vedel, bi mu bil pognal svinčenko v prsi. A hotel sem ga dobiti živega. Sicer moram pa priznati, da se nisem imel več v oblasti... Ves zmeden sem bil... Nič več nisem vedel, kaj delam... Lahko si mislite, kako nenavadno se mi je zdelo vse to!«

Med tem, ko so vsi poslušali Menardierja, je vstopil v dvorano barbarskih bogov preprosto, a izbrano oblečen gospod v široko-kračnem klobuku, ki si ga je bil potegnil na oči.

Bil je Chantecoq!

Kralj detektivov se je okoristil s tem, da je bil do nadaljnjega Menardier središče obče pozornosti, in radovedno spustil oči po tleh.

Tretorn

vrhnje čevlje
in snežne čevlje

danes vsakdo kupuje, ker je postala ta znamka radi svoje odlične kvalitete in elegantne fazona ljubljencev vsega sveta.

Zahtevajte samo
»TRETORN« vrhnje in
snežne čevlje!

Prometni zavod za premog d. d. LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah in
samo na debelo samo na debelo

Premog, domači in inozemski, za domačo kurjavo in industrijske svrhe.
Kovaški premog vseh vrst
Koks, livarniški, plavžarski in plinski.
Brikete.

Prometni zavod za premog d. d., Ljubljana,
M klošičeva cesta št. 15/L

Na najprometnejšem mestu v Murski Soboti se prodaja iz prosti roke lepa, velika, 16 let stara, enonadstropna

trgovska hiša

z dvema trgovskima lokaloma (v enem trgovina mešanega blaga in manufakture, v drugem trgovina čevljev in zastopstvo Singerjevih šivalnih strojev), z enim velikim in enim manjšim stanovanjem odvetniško pisarno in lepimi kletmi. Vsako stanovanje je opremljeno s kopalnico. V hiši je vodovod in elektrika. Zraven hiše je veliko dvorišče, lep obsežen vrt, ki pride lahko kot stavbena par cela v posej. — Pojasnila v trgovini Brata Bruma v Murski Soboti. 15896

Ivan Lah

Sorodnikom, prijateljem in znancem naznajuemo pretržno vest, da je po kratki mučni boleznj premijul v 83. letu starosti naš ljubljani oče, stari oče in tast, gospod

Pogreb nepozabnega se bo vršil v petek dne 13. decembra t. l. ob 15. uri iz mrtvašnice občne bolnice na pokopališče pri Sv. Križu.

Ljubljana, 12. decembra 1929.

Zalujoče rodbine:
LAH, RAK, MEZULIČ, PEH.

Manjši denarni zavod išče pritliččen lokal v centru mesta

Pismene ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Lokal 17«

Ribe

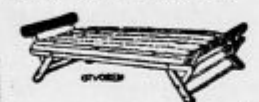
Franc PALME
Ljubljana
Gospodarska 7 tel. 2376

žive krape od 1/2 do 3 kg iz izanskih ribnikov pripo ročam za Božič. Naročila sprejema

Novosti Novosti Železna služinska Brozovič, patent postelja zložljiva, s tapciranim madracom, zelo praktična za vsako hišo, hotele, prenočišča, nočne službe in za potujoče osebe stane Din. 450.— Raspoložljiva po postnem povzetju.

Lesena patent postelja zložljiva, s tapciranim madracom, zelo praktična stane Din. 280.—

Trodalni z volno polnjeni madraci stanejo Din. 750.—

Potem mam veliko zalogo puhastega perja kg po D 38.— čisto belogojse kg po D 130.— in čisto beli puh kg po D 300.— in celo tapetniško in posteljsko blago.

L. BROZOVIČ
Zagreb, Illica 82.

MICHELISOVA MOČILANA
KUDELJE I TVORNICA
UŽETA D. D.,

Stara Palanka, Bačka

poštini predal 17

ustanovljena 1884

prilporeča po konkurenčni cen

vrvi

za transmijske pogone
kakor različne vrvi za dvigala, ladje in splave iz prvovrstne bačke konoplje tehnično najpopolnejše dovršene v različnih dimenzijah.

Specijalitet: transmijske vrvi z patentiranimi spojkami (Seilsschloss).

L. MIKUŠ

Mestni trg št. 15

Tvornica dežnikov,

zaloga sprehajalnih

— — — — — pale — —

Naročajte
JAKOPIČEV ZBORNIK

Politični memoari

spadajo med najboljshiblieneše čtivo v vseh literaturah. Sem spada dr. Vošnjakova knjiga

U borbi za ujedinjenju narodnu državu

ki je izšla za božič in je silno interesantna in z ožrom na pravkar se vršče spremembe velesaktualna.

Jako elegantno oporemljena knjiga obsega 410 strani in velja broširana Din 120.— v platno vezana pa Din 140.— Naroča se v

knjižarni Tiskovne zadruge v Ljubljani, Prešernova ulica 54

Vsa lepota naših divnih pokrajin
je brez učinka, če nas boli glava.
Vzemi
Aspirin-tablete,
in veselje do življenja in narave se kmalu povrne.

Samo morate zahtevati vedno pristni zavoj »Bayer« s modro-belo-rdečo znamko.

Za pod božično drevesce priporočamo našo bogato izbiro zelo prikladnih daril

kakor:

Razno modno blago za obleke in plašče

Fine modne barhente in baržune osobito najfinejše znamke »Linden«

Velour, šifon, razno svilo

Sifone in batiste od Din 9— naprej

Barvaste batiste za damsko perilo

Cefirje za moško perilo

Garniture za spalnice in jedilnice

Preproge za divane iz pliša, volne in svile

Vsakoursne posteljne odeje

Preproge, predposteljnike

Frotirne in platnene brisače

Linolei na meter in odmerien

Platneni in batistasti žepni robci

Največja izbira zastorov itd.

A. & E. Skabernè, Ljubljana